

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. u. 1. (Bikabérbázis).
Telefon: 17 52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 43. sz. 1944. február 23 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 Ft, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Ne bántsát a magyart!

Kállay Miklós miniszterelnök legutóbbi, országos visszhangot keltett beszédében a magyar külpolitikát ezzel a mottóval jellemezte: *Ne bántsát a magyart!* Hozzátette azt: ameddig bennünket nem bántanak mi sem bántunk senkit, de ha bántanak, nem tehetünk mást, minthogy minden erőnkkel, amivel rendelkezünk, szembeszállunk azzal, aki hozzánk akar nyulni.

Ilyen egyszerű a magyar külpolitika és ilyen a belpolitika is: ne bántuk egymást hangoztatta a miniszterelnök.

Határaink védelmének szent törekvésében nem lehet különbség a felfogásokban, nem lehet különbség magyar és magyar között. A magyar nemzetet sohasem töltötte be imperialista vagy, avszadok óta minden erejével csak azt akarja a magyar biztonság és védelme, ami ezerev jogán az övé. Joggal hirdethette a miniszterelnök, hogy Magyarország a legbékésebb nemzet a világon, hiszen még a revíziót is békés eszközökkel hirdette. Am a békeszeretet nem jelenthet jog lemondást, vagy olyan gyengeséget, mely határainkat nyitva hagyja. A jelszó tehát találo: Ne bántsát a magyart! Zrinyi M. klós örökérvényű útmutatása időszerűséget kap a mai sorsdöntő időkben.

Belpolitikai vonatkozásban is találo és helytálló ez a mottó. Ne bántsátuk egymást magyarok. Ne bántsátuk egymást gyűlölettel szembe, ellentét a felidézéssel, a megbecsülés féltedővel. Es ne bántsátuk egymást nemcsak eszmei, hanem anyagi ter- n, gazdasági vonatkozásokban sem.

Ha valamikor szükség volt belső összefogásra és a társadalmi, politikai és személyi ellentétek felidézésére, úgy valóban a mai sorsdöntő időkben van erre mulhatatlan szükség. Végtelenség ki kell irítani a politikai megkülönböztetés rosszszo- kását, fel kell számolni a társadalmi ellentéteket és most, mikor súlyos megpróbáltatások elé nézünk, egyedül és kizárólag a magyar testvért kell egymásban látnunk.

A magyar közélet az elmúlt két évtizeden át nagy harcok színtere volt. Tudjuk, látjuk, hogy a politikai ellentétek nem tűntek el, hanem hamu alatt parazslanak és kitörésre várnak. Nos hát miért ne lehetne olyan lelki egységet megteremteni a magyar életben, mely más célkitűzést nem ismerne, mint a közvetlen veszélyek elhárítását, felkészülést bármely megpróbáltatásra. Ehhez pedig az szükséges, hogy tanuljunk meg egymást megbecsülni, egymás értékeit jogosu- latlanul ne vitassuk el és kicsit szeressük egymást magyarok.

Ilyen értelemben fogjuk fel belső vonatkozásban Kállay miniszterelnök által idézett mon- dást: Ne bántsát a magyart! Kül- ső és belső értelemben (vénye- sítjük ezt a jelszót és akkor bi- zonyára könnyebben birkozunk meg a mai vészes idők megpro- báltatásaival).

LÉGITÁMADÁS ÉRTE ZÁGRÁBOT

A keleti fronton újból nagy erővel támadnak az oroszok — Krivojrogot a katonai és hadigazdálkodási telepek elpusztítása után a németek kiűritették Találgatások a finn kérdésben: finn-orosz megegyezés eselén amerikai csapatok szállnának meg finn támaszpontokat — Távolból irányított német bombák London ellen

Churchill beszélt a háború végéről, a légitámadások fokozásáról, Lengyelország sorsáról az orosz viszonyról és a „feltétlen megadás” elvéről

A keleti fronton változatlanul tovább tartanak a súlyos harcok. Mint berlini jelentés közli, az oroszok az arcvonal különböző szakaszain újból nagy erővel támadnak. Így például Gornól északnyugatra, Rogacevnél kezdtek újabb offenzívát. Súlyos harcok után Berezínától délre, valamint az arcvonal déli részén Krivoj-Rognál az itt szembenálló felek csapatai a város belső területén küzdenek. Cserkasszi térségében, főleg Zsaskovnál igyekeznek az oroszok jert nyerni. Itt azonban a németek folytatták a már régebben megkezdett ellentámadásaikat. Sztaraja-Russza és Velikije-Luki térségében folyó harcok további eredményeként a németek kiűritették a Velikije-Lukitól északkeletre levő Cholmot. Az Ilmen-tó és a Pejpusz-tó közötti szakaszon a helyzet nagyjában változatlan. Narvánál az oroszok megkísérletet az ottani német záróállásokat megrendíteni, de kísérletük eredménytelen maradt.

Ejzel érkezett jelentés szerint Krivoj-Rogot a német csapatok a katonai és hadigazdálkodási telepek elpusztítása után kiűritették.

AZ OLASZORSZÁGI HADSZÍNTÉR

déli szakaszán, nevezetesen Monte-Cassinónál hétfőn csak jelentéke- len harcok voltak. A nettunoi hídfő térségében a harcok lany- hulltak, sőt itt átmeneti szünetről lehet beszélni.

A FINN KÉRDÉSBEN

még mindig csak találgatásokról van szó. A találgatásokra jellemző, hogy a „Daily Telegraph” Roose- velt elnök és Gronikov szovjet nagykövet megbeszéléséről szóló hírral kapcsolatosan jelenté- zték: „A diplomáciai puhatólázások, amelyek még nem haladtak any- nyira, hogy hivatalos javaslatnak lehessen őket minősíteni, nagyobb erővel indultak meg. Finnország- nak a háborúból való kiválását azon az alapon akarják elérni, hogy a finnországi támaszpontokat amerikai, vagy amerikai és brit csapatok szállnának meg.

Finnország hajlandó volna ame- rikai csapatok befogadására, mert Amerika — finn vélemény szerint — nem ellenség, hanem olyan or- szág, amellyel Finnország még mindig diplomáciai kapcsolatokat tart fenn és az a veszély sem fe-

nyegyet, hogy ezek a csapatok ál- landóan Finnországban telepedné- nek le. Ugyanakkor eleget tenné- nek Oroszország biztonsága iránti kívánságának, mivel az amerikai csapatok biztonságát ugyanúgy szavatolnák, mintha a támaszpont- okat maguk az oroszok szállnák meg.”

Svédország moszkvai nagykövete Stockholmhoz érkezett és hírek sze- rint találkozni fog Paasikivvel, aki- hez régi barátság fűzi. A nagy- követ állítólag olyan közléseket tett Paasikivnek, amelyek a finn politikust arra készítették, hogy Helsinkibe való visszaérését min- nel jobban meggyorsítsa.

WASHINGTONBAN

nem nyilatkoznak Finnország ame- rikai csapatok által való megszáll- lásáról. Washingtoni jelentés sze- rint itteni hivatalos körök nem fűznek megjegyzést azokhoz a stockholmi jelenésekhez, amelyek szerint Finnországot finn-orosz legyverszínét esetén amerikai csa- patok szállnának meg. Másrészt ezt az eshetőséget nem tartják teljesen kizártnak.

A LENGYEL—SZOVJET VISZÁLY

kérdésében lassanként világos kép alakul ki a való helyzet felől. Stockholmi Interim-jelen és szerint illetékes lengyel körökből származó beható felvilágosítások alap- ján a lengyel-orosz viszony jelen- legi állapota a következőkben fog- lalható össze:

1. Sztalin Churchillhez intézett levelében a Curson-vonal elfogadá- sát kérte tárgyalási alapul a len- gyelvek részéről, továbbá azoknak a minisztereknek és tábornokok- nak a lemondását, akik nem orosz- barátí hírből állnak és végül együttműködést a vörös hadsereg lengyel gerilla-harcosaival.
2. Az „Observer” közlése szerint Sztalin ugyanakkor Churchillhez intézett másik levelében ismételtelen kifeje- zetten hangsúlyozta, hogy erős és független Lengyelországot kíván megteremteni.
3. Február 13-án, vasárnap Mikolajczyk miniszter- elnök, Romer külügyminiszter és Raczkinski gróf londoni nagykövet meghívást kapott a brit miniszter- elnök nyaralójába és ott közölte velük az orosz feltételeket.
4. Az elmúlt héten a lengyel kormány több ülést tartott, amelyeken dra- maí jelenetek játszódtak le.

Mikolajczykot arra indították, hogy kihallgatáson jelentkezzen Raczkievicz lengyel államelnöknel és benyújtotta lemondását.

Raczkievicz azonban meggyőzte Mikolajczykot és ezután eljuttat- ták az illetékes brit körökhöz a lengyelek javaslatát azzal a kérés- sel, hogy juttassák azokat Moszk- vába. A lengyel javaslat szerint a) a lengyel kormány hajlandó arra, hogy a földalatti lengyel szervezeteket utasítsa a vörös had- sereggel való tevékeny együtt- működésre. b) A lengyel kormány azt javasolja, hogy a tulajdonké- peni határ- és területi kérdéseket a béketárgyalásig halasszák el. Ja- vasolja továbbá egy ideiglenes és közigazgatási célokat szolgáló de- markációs vonal kijelölését. Az ettől a vonaltól keletre fekvő te- rületek orosz közigazgatás alá tar- toznak, a nyugatra fekvő terü- lekek lengyel közigazgatás alá espedig 1. az AMGOT szervezethez hasonló brit és amerikai részve- vőkkel alakult bizottság hatásköre

alá, a vonaltól keletre fekvő terü- leteket a vörös hadsereg foglalná el, a nyugatra levőket pedig a vö- rös hadsereg és a lengyel gerilla- csapatok szállnák meg. c) A len- gyel kormány bizonyos tagjainak és tábornokainak, köztük Kvipinski- ée Seyda minisztereknek, valamint Sosnovszky és Kukiel tábornokok- nak lemondásába a lengyel emigráns bizottság nem egyezik bele, mivel ezt a követelést a lengyel belügyekbe való közvetlen beavatkozásnak tekintik. d) A len- gyel kormány egyellen feltétele, hogy a tárgyalásokat nem „fait accompli” alapon kezdik, hanem azokon mint egyenjogú tárgyaló fél vesz részt. Mikolajczyk és Ro- mer foglalnak állást emellett a gyakorlati beállításként megfelelő engedékeny magatartás mellett, míg az ellentábor vezetői, főleg Kvipinski és Sosnovszky. Az ille- tékes brit körökhöz eljuttatott len- gyel ellenjavaslatok után meg kell várni Moszkva legközelebbi lépé- sét — mondja végül a tudósítás.

Német hadi-ellenítés

A német véderő főparancsnok- sága közli:

Csapatunk Krivoj-Rogban ház- ról házra menő súlyos küzdelem- ben állnak az előrenyomuló ellen- séges erőkkel.

Zvenigorodkánál, Zsaskovtól ke- letre, a Berezínától délre és Roga- csevtől északkeletre véresen visz- szavertük az ellenséges támadások- kat, a helyi betöréseket pedig megistírtjuk vagy elrekesztjük.

Velikije-Lukitól északra is si- kertelenül támadtak a szovjet csa- patok.

A volt Cholm városának rom- jait minden katonai szempontból fonos épület elpusztítása után egy tervszerű mozdulat során kiűritet- tük.

Az Ilmen-tó és a Pejpusz-tó kö- zött több helyen meghiúsultak a nagyobb erővel végrehajtott el- lenséges támadások.

Stemmermann tüzérségi tábor- nok, a Cserkasszitól nyugatra be- kerített és szután kitör. harci oso- port parancsnoka az áttörés utolsó napján harcokosijában tüzérségi telitalálatot kapott és elesett. Nagy érdemeket szerzett harci csoport- jának rendíthetetlen vezetésével és a kitörés végrehajtásával. A hadsereg benne egy különösen be- vált vezérét veszítette el.

Itáliában csapatunk a nettunoi partraszállási hídfő több szaka- szán a makoos ellenséges védeke- zéssel szemben is megjavították állásaikat. Az ellenségnek új vo- nalaink ellen intézett ellentámadá- sait visszavetettük.

Az Apríliától délre bekerítet- ti ellenséges csapatokat csoporton- ként semmisítettük meg. Német harci és csatarepülőgépekkel éjszaka- nappal jó hatással folytatták támadásaikat a nettunoi hídfő ellen.

Az anzioi kikötőben 9000 tonnát kitevő két kereskedelmi hajót bombaajálalókkal súlyosan meg- rongáltuk és több benzín- és lő- szerraktárt megsemmisítettünk.

Február 21-én délután északame- rikai bombázókötélek erős va- dászvédelem mellett nyugati- és közép-németországi helységeket tá- madtunk.

Fontos tudnivalók!

Ma szerdán az 801—1200 nap- lókétszámmal bíró cukorjegyek tulajdonosai igényelhetik új cu- korjegyeket.

TÖKES FOTO
FÉNYKÉPEZŐGÉP VÁSÁROL

madtak. Az okozott kár csekély. Heves légi harcokban és a légvédelmi tüzérség tüzevel 33 ellenséges repülőgépet lőtek le, közöttük 25 négymotoros bombázót.

Churchill beszéde

Lisszabon, február 22. A brit hírszolgálati iroda jelenté Londonból: Churchill miniszterelnök kedden az elmúlt év szeptemberétől az elsőtől beszámolt az angol alsóházban az általános hadi- és politikai helyzetéről.

Nem adott semmiféle biztosítékot — jelentette ki Churchill — és nem is tett olyan kijelentést, hogy 1944-ben vége lesz a háborúnak, de ennek ellenkezőjét se állította. A német hadsereg több mint háromszáz hadosztályra tag A csapatok harci ereje kiváló.

Németországnak az angolok és amerikaiak által történt bombázása, amely hárommillió németet köt le a brit, valamint amerikai erők egy-egy hadműveletét a német vadászgépek negyötöd részét veszik igénybe. Az a tény, hogy nagyszámú német hadosztályt tartanak lekötve Olaszországban és Jugoszláviában, valamint az, hogy a németek csapatokat kénytelenek tartani Franciaországban és egyebütt, nagy segítségére van a keleti hadszínternek. Ezek a megállapítások igazságot szolgáltatnak a nyugati hatalmaknak anélkül, hogy a legkisebb mértékben is csökkentenék az orosz hadsereg dicsőségét. 1943 január 1. óta az anyaország haderői egymagukban pusztították el azoknak a megsemmisített ellenégek tengeralfjáraknak több mint felét, amelyeknek elsüllyesztését a foglyul ejtett tengerészek bizonyították.

A Németország ellen folyó angol-amerikai légi hadműveleteket jelenleg is a legfőbb támadó jellegű erőfeszítéseinknek kell tekinteni. A Nagybritanniában állomásozó amerikai bombázók száma már kezd felülmúlni a miénkét és örömmel jelenthetem ki, hogy ez a szám rövidesen még nagyobb lesz. A Németország ellen intézett legutóbbi 4 légitámadás során angol és amerikai haderők több mint 9 ezer tonna bombát dobtak le, úgyhogy a támadások az eddigiek közül a legnagyobb arányúaknak nevezhetők. A tavasz és nyár folyamán nagymértékben fog emelkedni ezeken a támadásoknak ereje. Ez a légi offenzíva alapul szolgál, amelyre inváziós terveinket felépítjük. A támadás sokkal nagyobb arányúkat fog öltetni, mint amilyen eddig elképzelhető volt. A szövetséges hatalmak kormánya nem fogadja el azt a gondolatot, hogy a háború megrovidítésének ezt a legfontosabb eszközt korlátozzák, vagy csökkentett módon kellene igénybevennünk. (Élénk helyeslés) Kétségtelen, hogy a németek francia területen nagyarányú újabb támadási módszereket készítenek elő Nagybritanniá ellen, távolból irányított repülőgépekkel rakétákkal és mindkettővel együtt. Az ilyen előkészületekről szóló bizonyítékokat, amikor csak az időjárás engedi, mindig bombázzuk. Meg fogjuk látni milyen megpróbáltatásokat jelent Németország számára vadászgépeknek csaknem teljes eliminálása.

Az olaszországi hadműveletek menetével kapcsolatos eseményeket Churchill az évszakhoz szokotlanul rosszabb időjárásnak és annak a ténynek tulajdonította, hogy a németek utolsó erőfeszítésével igyekeznek megvédeni Rómát.

Churchill ezután ismertette, miért nem valószínű, hogy nagyobb kétoldalú átfogó mozdulat Olaszország keleti, vagy nyugati partvidékén. A keleti vezetőknek bizalmuk van a végső győzelemben és a hadsereg harci szelleme kitűnő. Hitlernek ama határozata, hogy Olaszországban nagyjelentőségű második arcvonalat létesítsen, nem olyan határozott, — amilyent a szövetségesek ne fogadják örömmel. Valahol harcolniuk kell a németekkel, ha csak nem akarjuk félreleadni némi az oroszok közelméletét.

Churchill ezután ráért az európai politikai kérdések vizsgálatára és ezzel kapcsolatosan kijelentette, hogy az olaszországi

A kedde virradó éjszakán néhány ellenséges zavaró repülőgépek bombákat dobott Nyugat- és Dél-nyugat-Németországra.

Német gyors harci repülőgépek keddén kora reggel a londoni körzetet támadták. (MTI.)

hadjárata kemény és hosszú küzdelem lesz. Ha a mostani küzdelemünk sikerrel jár és bevonulunk Rómába, amiről meg vagyok győződve, hogy meg is valósítjuk, áttekinthetjük majd újra az egész olaszországi politikai helyzetet. Rómában lehet majd csak a legjobban megalakítani a szélesebb alapokon nyugvó olasz kormányt.

Jugoszláviában a partizán hadseregek megállják helyüket a németekkel szemben.

Titóról Churchill úgy beszélt, mint kiemelkedő szabadságharcos hadsereg vezéről, akinek parancsnoksága alatt több mint 250 ezer ember áll. Péter király helyzetére, valamint a Jugoszláv királyi kormányra vonatkozólag Churchill kijelentette, semmiképpen sem tudnak szakítani velük. Kétségtelen, hogy a partizánok nem jó szemmel nézik Péter király kormányának Mihajlovicsal való szövetségét.

A kairói, teheráni és moszkvai értekezletekről szólva Churchill ezeket mondta: Kevés nézetkülönbség lenne a három nagyhatalom között, ha a hatalmak képviselői havonta egyszer összejárnának. Meg vagyok győződve, hogy később újabb összejövetelekre kerülhet sor.

Churchill ezután elmondotta, hogy Lengyelország jövőjének kérdését személyesen felvetette Sztalin előtt, hangsúlyozva, hogy Nagybritanniá a Lengyelországnak nyújtott biztosíték végrehajtásaképpen üzent hadat Németországnak. A brit kormány és a parlament politikájában és gondolataiban a lengyel nemzet az első helyen áll. Nagy meglepéssel értesíttek Sztalintól, hogy eltökélt szándéka fenntartani a független, integer és erős Lengyelországot, Európa egyik főhatalmáig.

— Meg vagyok győződve róla, hogy ez a Szovjetunió megintározott politikáját képviseli. Nagyfokú rokonszenvvel viseltetem Lengyelországot iránt, — tette hozzá Churchill, — de ugyanilyen módon rokonszenvem az orosz állásponttal is. Oroszországnak joga van arra, hogy biztosítsa magát a nyugatról jövő támadások ellen és mi teljes mértékben helyeseljük azt, hogy Oroszország nemcsak hadserege erejével szerezzen magának biztonságot, hanem hogy megnyerje az egyesült nemzetek hozzájárulását is. Nem tudom elképzelni, hogy Oroszországnak a nyugati határokra vonatkozó kívánásai túllépnek az észszerűség és az igazságosság határait. Sztalin és én megegyeztünk annak szükségességében, hogy Lengyelország északon és nyugaton Németország rovására kárpótlást kapjon.

— A feltétel nélküli megadás nem akarja azt jelenteni, hogy a német népet fogságba vesszük, vagy kifosztjuk — folytatta Churchill. — Ez csak azt akarja mondani, hogy a szövetségeseket a megadás pillanatában nem köti majd a német néphez semmiféle megállapodás vagy kötelezettség. Így pl. nem valószínű, hogy majd az a kérdés, hogy vajon Németországra is alkalmazzuk az Atlanti Chartát, vagy hogy megtartsunk ellenséges területen területi kizárást. Most nem fogunk elfogadni olyan érveket, mint amilyeneket Németország használt fel az elmúlt háború utáni megadása magyarázatául, amelyet Wilson elnök 14. pontja következményének tüntetett fel.

Beszéde további részében Churchill roszatásait fejezte ki egyes emberek tevékenysége felett, akik régi ellentéteket próbálnak fel-szítani Nagybritanniában.

— Remélem — fejezte be beszédét, — hogy a rettenetes erőfeszítéseknél és a súlyos áldozatoknál ezekben a napjaiban nem fogjuk cserbenhagyni a nemes érzelmekből fakadó egység gondolatát. Minden fölöttünk felhőtlen tevékenységünkkel teljesítésére. Ha így cselekszünk, a szövetség már nincs messze s

bizonyára végeredményben a miénk is lesz.

Amsterdam, febr. 22. Churchill alsóházi beszéde megfogta a bizonyítékát annak, hogy a „Daily Mail” és a „Times” feltűnést keltő felegetései az angolszászok részéről a Szovjet-Unió irányában fennálló engedékenységről megrendelt cikkek voltak. Churchill elismeri, hogy Sztalin személyesen foglalkozott a lengyel kérdéssel és meglepődéssel értesült arról, hogy Moszkva állást foglalt erős, természetesen a szovjetnek kedves kormányval rendelkező Lengyelország létesítése mellett. Ebből következik, hogy Anglia a lengyel

Német visszhang Churchill beszédére

Megjegyzések a „Daily Mail” felszólítására

Berlin, február 22. A Német TI diplomáciai levelezője írja: Churchill alsóházi beszéde megfogta a bizonyítékát annak, hogy a „Daily Mail” és a „Times” feltűnést keltő felegetései az angolszászok részéről a Szovjet-Unió irányában fennálló engedékenységről megrendelt cikkek voltak. Churchill elismeri, hogy Sztalin személyesen foglalkozott a lengyel kérdéssel és meglepődéssel értesült arról, hogy Moszkva állást foglalt erős, természetesen a szovjetnek kedves kormányval rendelkező Lengyelország létesítése mellett. Ebből következik, hogy Anglia a lengyel

határkérdésben meghajolt a szovjet követelése előtt és ezzel egykori biztonsági garanciája Lengyelországra javára átalakul a Szovjet-Unió javára szolgáló garanciáira.

A „Daily Mail” felszólítása a szovjet, hogy Finnországgal és Magyarországgal, Romániával, stb. röviden bánjon el, Churchill beszéde megvilágításánál különösebb nyomtatékra tesz szert. Churchill beszéde a Moszkva előtti teljes és végleges meghódolás és az európai politikai befolyásról való lemondás jegyében áll. (MTI.)

Légítámadás Zágráb ellen

Több bomba hullt a horvát fővárosra — A magyar követség épületének, sem a magyar kolónia tagjainak nem történt bajuk

Zágráb, február 22. (MTI.) Kedden délelőtt 10.30 órakor erős repülőgépmotor bűgása volt hallható a horvát főváros felett. Néhány másodpercre rá a léghatárító tüzérség megnyitotta a tüzet. 10.55 órakor a repülőgépek bűgása meg erősödött és hirtelen a városra lecsapódó bombák robbanása volt hallható.

Eddigi megállapítások szerint a bombák a főpályaudvar környékén hulltak le. Az egyik bomba a négyemeletes munkásbiztosító épületre esett. A bomba északon kettészakította a két felső emelet utca felőli falát. Erre az épületre még másik két bomba is esett. Egy másik bomba a Kunicies-út közepére esett és felszakította az úttestet.

Berepülés Magyarországi légi terébe

Bombázásról nem érkezett jelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenté: Február 22-én a déli órákban ellenséges repülőgépek több hullámban berepültek az ország délnyugati légi terébe, ahonnan egy részük északnyugati irányban tovább repült, másik részük a vizszi gépekkel együtt déli irányban távozott. Bombázásról nem érkezett jelentés.

Angolszász repülőgépek támadása a Duna és az Alpok körzetének egyes célpontjai ellen

Berlin, február 22. (Interinf.) Angol-amerikai bombázó repülőgépek kedden a déli órákban berepültek Dél-Németország felé és támadást intéztek a Duna és az Alpok körzetének egyes célpontjai ellen. A kedvezőtlen időjárási viszonyok és csaknem zárt felhőtakaró ellenére a német légvédelem minden elhárító eszközt harcra vetett. A vadász- és rombológépek már a célterületeken kívül felvet-

Távolból irányított bombák London ellen

Zürich, febr. 22. (MTI.) Londonból jelenté az United Press: A Daily Skets az oslói rádió ama jelentését közli, amely szerint a német léghaderő vasárnap éjszaka London ellen végrehajtott támadása alkalmával távolból irányított bombákat alkalmazott.

Berlin, február 22. (Interinf.) Német harci repülőgépek Délkelet-Anglia és Nagy-London területe

Krivojrog romjainak kiürítése

Berlin, február 22. Az Interinf jelenli a keleti arcvonal déli szakaszán lezajlott harcokról: A német fedező kötelékek Krivoj-Rog térségében hétfőn egész nap szivós és elkeseredett elhárító harcokban álltak a bolsevisták támadásával szemben. Már az utóbbi 48 óra folyamán összefüggésben a tervezett messzemenő hadműveletekkel, arra az elhatározásra vezetett, hogy Krivoj-Rog körzetét kiürítsék. Két nap óta ezért az utászok működésbe léptek a városban és az ipari létesítmények, hogy tartósan szétromboljanak minden katonailag, vagy hadigazdálkodási szempontból fontos telepet. Miután hét-

tette életét. 1943 január elseje óta 95 brit hadihajó süllyedt el, illetve oly súlyosan megrongálódott, hogy azok több mint egy évig harcképtelenné váltak. Az említett időpont alatt 38.300 repülő veszítette életét és 10.400 pedig eltűnt. (MTI.)

Stemmermann tábornok elesett Cserkaszinál

Berlin, február 22. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenté: Léon Degrelle, a belga rexista párt vezetője és a Cserkaszinól nyugatra körülzárt és kiszabadított német csapatok két parancsnoka Létón délen dr. Dietrich birodalmi sajtófőnök kívánságára repülőgépen Berlinbe érkezett. Egy nappal ezelőtt, miután csapataikat visszavezették a német fővonalhoz, repülőgépen a vezér főhadiszállásra mentek, ahol a Führer magas kiüntetésekkel osztozt ki közöltük Theobald Lieb altábornagyot a Vaskereszt lovagkeresztjéhez adományozott tőgyfalombbal tüntette ki, Herbert Güllé altábornagy a Viking SS páncélos hadosztály parancsnoka a kardokat kapta a tőgyfalombhoz. Léon Degrelle most kapta meg a Vaskereszt lovagkeresztjét. — Stemmermann tüzérségi tábornok a körülzárt német kötelékek parancsnoka, csapatai élén elesett.

A parancsnokságot a tábornok hősi halála után Lieb altábornagy vette át. A volt vallon légió, a jelenlegi Vallonia SS-rombandandár parancsnoka, Lippert február 13-án szintén hősi halált halt a súlyos harcokban. A vallon rombandandár parancsnoka most Degrelle lett.

Lieb altábornagy elmondotta, hogy az áttörést néhány óra alatt szuronyrohammal kényszerítették ki.

Az USA további gazdasági szankciókat alkalmazhat Spanyolország ellen

Amsterdam, február 22. (Német Távirati Iroda.) Az angol hírszolgálat Washingtonból származó jelentése szerint az Egyesült Államok kormánya további gazdasági szankciókat készítt elő Spanyolországgal szemben. (MTI.)

Lisszabon, február 22. Newyorkból jelenté az angol hírszolgálati iroda: A „Newyork Times” washingtoni tudósítója szerint az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy továbbra is érvényben tartja a Spanyolország ellen elrendelt kölajkivitel tilalmát. Minig ismeretes, Spanyolország kijelentette, nem áll módjában a Németország felé irányuló wolframszállítás teljes beszüntetn. Annyit azonban felajánlott, hogy a kivitel a lehető legkisebb mértékben korlátozni fogja. A brit kormány elfogadta ezt a megoldás. Washington azonban továbbra is a wolframszállítás teljes beszüntetését követeli és újabb gazdasági megtorlásokat készítt elő Spanyolország ellen. (MTI.)

Szoviet légítámadás Oula finn város ellen

Helsinki, február 22. A finn véderő keddi jelentése a következőképpen szól:

A maasikkál földszoróson visszavertünk egy körülbelül 100 fős ellenséges osztagnak heves tüzérségi előkészítés után végrehajtott támadását.

Uhuánál egy kisebb ellenséges osztag támadását visszautasítottuk. A többi szakasznál felderítő csapatok összetűzéseit jelenli. Hétfőn mintegy 40 ellenséges repülőgépet támadást intézett Oula városa ellen. A városban a ledobott romboló és gyújtóbombák épületek, károkat és számtalan tüzet okoztak. A polgári lakosságnak kisebb veszteségei voltak. (MTI.)

— A szovjet amerikai nagykövete megjelen hétfőn Rooseveltnél. A megbeszélésről nem közöltek semmit.

A DEBRECENI VÉRTANUK

Harmenc esztendővel ezelőtti, 1914 február 23-án bomba robbant a hajdúdorogi magyar görögkatolikus püspökség székhelyén és háli-rom egyházi ember életét kioltotta. A bomba robbanásának fényes világságát vetett ezelőli a magyar-görögkatolikus gyűlölködések mélységébe, másfelől egy történelmi valóság lényegére világított rá.

A bomba robbanása rádöbben-ett a magyarságot arra, hogy ellenségeink halálos gyűlöletébe merültek az, aki ebben a hazában ki-mer állani magyarsága mellett és új, meri állani a magyarság ro-vasára évszázadok óta folyó, ide-geen érdekeket szolgáló iörekvé-seknek.

Történelmi tény, hogy a világ háború első bombája Miklóssy Ist-ván püspök személyén és a ma-gyar görögkatolikus egyházon ke-resszült a magyar nemzeti eszme-nek szólt. A magyarságnak szólt, mely pedig mindig dédelgetve ölelte szívére a különböző nemze-tiségeket, akiknek fejedelmi bö-kezéssel osztogatta életjait.

Mi volt Miklóssy István „büne”, hogy életét kioltó borzalmas halá-lis szén ak neki és mi vétett a ma-gyarság, hogy gyilkos bombával fizettek ellenségeink? Az volt Miklóssy István „büne”, hogy ne-gyedmillió magyar görögkatolikus megmentelt az idegen érdekek karmából, visszavezette őket a magyarsághoz. Az volt a magyarság „vé, ke”, hogy öntudatra ébre-désének egy nagyszerű időszaká-ban a nemzeti eszmék szolgálatá-ra önálló püspökséget kért Rómától a görögkatolikuságnak. Ezért robbant a bomba harmenc évvel ezelő-ti Debrecenben és ezért kellett meg-halnia három magyarnak. Mérhe-tetlenül szomorú tanulságok le-het levonni ezekből a tényekből.

A debreceni bomba robbanása egy történelmi valóság lényegébe is bevilágított. Arra, hogy ellensé-geink éppen a magyar görögkatol-i-kusságban a magyar nemzeti esz-me erős hordozóját, védelmező-jét és az elnemzetlenítő törek-veseknek megálljt kiáltó akadályo-zóját látjuk. Erre a tényre világít rá a debreceni bomba és egyben bizonyosságát adja, hogy a másfél-évezredes magyar görögkatolikus-ágnak e földön szerepe és nem-zetmentő hivatása van.

A debreceni bombamerénylet év-fordulójának jelentősége tehát túlnó a görögkatolikus egyházi keretekben és az egyetemes ma-gyarság emléknapijává magasztos-ult. Gondoljunk Ballázár Dezső református püspök súlyos sza-vaira, aki a vértanuk sírjánál ezt mondta: „Nemzeti csapás ez, melynek súlyát át kell éreznünk mindnyájunknak. Meg kell döbben-nünk azon, hogy itt benn vértel kell megfizetnünk a nemzeti esz-me útjának törséjét”.

A magyarság pedig nem felej-heti el azokat, kik érte életüket áldoz-ták és most — harmenc év múlva — a debreceni vértanuk sírjára emlékező lélekkel jesszük le az el-nem múltó kegyelet fehér virágait.

A mai emlékünnepek sorrendje

Délelőtt 10 órakor az Attila-téri görögkatolikus templomban a vértanuk lelkiudvéért főpapi szent-miséi pontifikál fényes segédlettel és szentbeszédet mond dr. Dudás Miklós hajdúdorogi püspök. A szentmisén közreműködik a Boos-kaý honvédeknek, női énekszóló és az egyházi énekkar.

Szentmise után a megyéspüspök küldötteket fogad a parochián (Szent Anna-utca 53. szám). Ezzel egyidejűleg a Kereskedelmi és Iparkamara épületének falán el-helyezett emléktáblát megkoszo-rúzza az ottan összegyűlt közön-ség.

Emlékest délután pontosan 5 órai kezdettel a városi zeneiskola hangversenytermében.

Műsor: 1. A Magyar Hízek-egyet éneklő a Svetits tanítónő-képző énekkara. 2. Halmos: Gyászba magyarok... Éneklő a Svetits tanítónőképző énekkara. 3. Seprényi Lajos szaval. 4. Halmos: Áldjátok Istenünket. Éneklő a Svetits tanítónőképző énekkara. 5. Galánffy Lajos, a városi zeneiskola gazgatója Dohnányi műveket zongorázik. 6. Ünnepi beszédet mond dr. Dudás Miklós megyéspüspök.

A KÖNYVEK VÁROSA — LIPCSE

(m.) 1914-ben, két héttel a há-ború kitörése előtt egyik délelőtti féltenegy órakor azt az írásbeli üzenetet kaptam barátomtól —, hogyha van kedvem a leipzig-i nemzeti könyv- és grafikai ki-állítás megnezésére, adjak neki hírt róla, hogy nekem is válthas-son vasúti jegyet. Egy perccel sem haboztam. Az üzenet elment és gyors ebed után 12 órakor már megindult veünk a vonat Bécs felé. Abban az időben még csak arról hallottam, hogy olyik or-szágba útvétel is szükséges, azt pedig, hogy vizum is kell hozzá, csak 7 év múlva tudtam meg.

Másnap reggeli Leizpigben voltunk. A kiállításon elsősorban európai országok vettek részt, de kiállított Japán is. Hazánkat a Könyves Kálmán-cég három képe, meg a Debreceni Városi Nyomda kiadványai képviselték. Termé-zetesen a német könyvnyomdák termékeit foglalták el az uralkodó helyet, mindenekelőtt pedig Leip-zig vállalatát mutatták be gazdag termésket. Ez a város már régen uralkodott a könyvnyomtatás és kiadás terén. Akkor már a vil-ág első könyvkereskedő városa volt, 550 cég kizárólag könyv-kiadással, 320 könyvkereskedé-ssel és 170 kiállításal is. Kereske-déssel is foglalkozott. A háború előtt 70 millió könyvet szállított a világ minden részébe. A kiállítá-son ábrák mutatták, hogy egyetlen gyűjteményes munkából 3 millió kötet jelent meg. Ezek egymásra téve olyan hatalmas oszlopot adnának, hogy az a világ legmagasabb hegyéné, a Mount Everestnél tizenkétszer maga-sabb volna 1913-ban annyj kar-tont használtak el könyvkötésre, hogy ezek a keskeny lapok egy-másra téve Ebéstől Debrecenig érő tömböt alkottak volna. Két-százaléknál több könyvnyomda dolgo-zott ebben a 700 000 lakosú nagy-német városban. Emellett nem-csak a saját nyomdát, hanem más nagy német könyvkiadók könyveit is innen küldték szét a világ minden részébe. Milliő és milliő könyv volt itt raktározva. És ez a nagy érték. — mint a hírek tudunkra adják — az an-golszász bombázások következe-dében csaknem teljesen elpusztult. Megsemmisültek azok az angol-nyelvű könyvek is, amelyek a né-met kiadó vállalkozásából olcsó áron terjesztették az angol írók alkotásait.

Leipzig azonban nemcsak az első könyvnyomdás, hanem az első prémkereskedő városa is a világ-nak. Van egy utcája, amelynek üzleteiben csak prémkereskedők és szűcsök dolgoznak. Világhírű szűcsiparát a többeik között folyó-vize alkalmas összetételének kö-zösznheti. Híres azonban a város még árumintavásáraitól is. — Eredetük a tizenötödik századra nyulik vissza, amikor még rendes kirakodóvásárok voltak itt is, — csak a tizenkilencedik században alakultak át a mai formájukba. A tavaszi vásárt március első hétfőjétől két hétig, az őszit pedig szeptember első három héjében tartják. Itt szerezték be Európa kereskedői a bőr-, textil-, üveg-, porcellánárú ujdonságokat, de más iparcikkeket is. A tavaszi vásárnak különösen az első két napja volt nagyon népes. Ilyenkor ember-ember átán tolongott és bizony sokan kénytelenek voltak a szomszéd városokban szállást bérelni maguknak, mert a város-ban nem jutott hely a számukra.

Leipzig tehát már a múltban is fontos kereskedőhely volt. Ezt annak köszönhetette, hogy neveze-

DEBRECZEN 3 OLDAL 1944 II. 23.

7. Havadi Nagy Ilona, a Csokonai-színház drámai hősnője szaval. 8. Domahidi Szabó László, a m. kir. Operaház tagja énekel. Haendel: Xerxes című operájából Recitative, Mozart: Varázsfuvola és Giordani: Oh, égi lény... Zongorán kíséri: Szabó Emil városi zeneiskolai tanár. 9. Záróbeszédet mond Papp Gyula szentszéki tanácsos, parochus. 10. Szózat. Önkéntes adomá-nyokat a vértanuk emlékművére köszönettel fogad az emlékmű-bizottság.

tes kereskedelmi utak találkoztak itt. Amikor pedig vasutak épültek akkor ezeknek lett forgalmas csomópontja. Ezért ma itt van Németország legnagyobb pályá-udvara, az angolszász bombázók-nak egyik célpontja. Ahol a békés kereskedelem találkozott, ott a hadseregek is alkalmas helyet ta-lálnak arra, hogy egymással ösz-szemérljék erejüket. Több neve-zetes csata színtere volt a város környéke. Egy hatalmas emlékmű örökíti meg az 1814 évi lipcsei csatát, amelyet egyfelől Napóleon másfelől az osztrák, bajor, porosz sváb, szász és az orosz hadak vívtak meg egymással. Ez a né-pek csatája ugyan Napóleon győ-zelmével végződött, mégis meg kellett hátránnia Innen számítták Napóleon bukásának kezdetét.

Leipzig, mint minden német vá-ros tetszetős. Hatalmas terel, pompás épületei, tisztasága, mind mind mély hatást keltenek az utasban. Városházának tornya 112 méter magasra nyulik. Egye-teme, konzervatórium, birodal-mi törvényszéke külön értéket ad a városnak. Sok a szobra, köztük az elmaradhatatlan Bismarck-szobor is Lovon örökíti meg a nagy, kancellárt.

Az idegen, ha rövid időt tölt is a városban, felkeresi az Auerbach-pincét. A színes ablakú, boitozo-tos termű vendéglőt a középkori német diákok igen szerették és nagyokat mulattak pincéjében. Itt üzték a monda szerint Faust és az ördög tréfáikat, majd hord-on lovagoltak fel a lépcsőn.

Leipzigban most nem Faust, hanem mások játszanak az örd-öggel. Azért, hogy vasúti csomópont, meg, hogy külvárosaiiban gép, textil, vegyszert, sör-és hangszergyárak vannak, sok kultúrérték megsemmisítésével kell megfizetnie. Neki is, de a vil-ágnak is.

Ötő omokot és 100 liter vizet kell tartani az óvóhelyeken

A hivatalos lap közli, hogy a honvédelmi miniszter a követke-zőket rendelte el:

Az I. légoitalmi csoportba sorolt építményekben és a II. légoitalmi csoportba sorolt vagyon-tárgyakban, valamint a városok és a légoitalmi szempontból ABC osztályozású községek területén fekvő III. légoitalmi csoportba tartozó építményekben az óvó-helyeken 1—1 darab szálleres, vagy 2—2 darab ötvenliteres, szélesszájú víztartó edényt és 2—2 darab vedret kell tartani. Ezen-felül annyiszor 5 kilogramm oltó-homokot kell a helyiségben tá-rolni, ahány emelet és lépcsőház van a házban. A földszin, magas-földszin, télelelet a rendelet szempontjából külön emeletnek számít. Homi légvédelmi készült-ség idején az óvóhelyeken tárolt víztartó edényeket és vedreket ál-landóan vízzel megtöltve kell tar-tani. A vízkészletet legalább ha-vonta egyszer cserélni kell. A víz-tartó edények, vedrek és homok-zsákok az óvóhely elöterében he-lyezendők el, úgyhogy azok a közlekedési ne akadályozzák.

A homokzsákok, a víztartó edények és vedrek beszerzéséről a háztulajdonosok kötelesek gon-doskodni. A rendeletben felsorolt oltószekőzt április 1-ig kell besze-rezni.

Ujabb 640 házparancsnok tett esküt

Tegnap délelőtt a csapókereti római katolikus elemi iskolában 640 légoitalmi házparancsnok tet-te le az esküt Nagy József ny-rendőrfőtanácsos, a Légoitalmi Liga debreceni csoportjának ügy-vezető alelnöke kezébe. Az eskü-tételei megjelent Mieskey Mik-lósné m. kir. ezredes neje, a Lég-

oitalmi Liga debreceni csoportjánó osztályának ügyvezetője is. Az esküt tett házparancsnokok-hoz Nagy József intézett magas-szárnyalású, igaz hazafiaságtól izzó beszédet, amelyben felhívta őket kötelességeik maradéktalan teljesítésére.

Pávay-Vajna Ferenc miniszteri tanácsos fögeológus nyugalomba vonult

Mint értesülünk, Pávay-Vajna Ferenc miniszteri tanácsos, fö-bányatanácsos és fögeológus nyugalomba vonult. Nyugdíjaz-tatásáról most jelent meg közies. Pávay-Vajna Ferenc neve, mint a thermal és gyógyvizek feltárója országos híru. *Nivato tudása és energiája különösen Debrecent és Hajdu megyét jut-tatta felbecsülhetetlen kincsek-hez a hajdúszoboszlói és a deb-receni hőforrások feltárásával.*

Senki sem gondolta volna két évtizeddel ezelőtt, hogy mit rejt magában a hajdúság földje. Pá-vay-Vajna Ferenc kezdeményezé-sére indult meg közel két evé-zeddél ezelőtt Hajdúszoboszlón a mélyfúrás. Akkor elgondolási-nak sok ellenzője, még több ag-godalmaskodó akadt, kik sem-mi reményt nem fűztek a vállal-kozáshoz. De Pávay-Vajna ren-dületlenül bizott előzetes talajtani megállapításaiban és bizott abban, hogy a föld kincseit nap-fényre hozza. *Ő maga jelölte ki a helyet, vezette a fúrás munkálatokat, melyek szenzációs eredménnyel jártak, robbanás-szerű erővel tört fel a hőforrás-víz földgázal egyetemben. Azóta már mindkét értéket hasznosít-ták, a világhírű szoboszlói gyógyfürdő és egyéb üzemekkel együtt.*

A debreceni mélyfúrás sikere is Pávay-Vajna nevéhez fűződik. A szoboszlói eredmény után Deb-recen városa is megkezdte a fú-rást és Pávay Vajna kért fel a hely kijelölésére és a fúrás munkák irányítására. Mint na-gyon jól tudjuk, itt is jelentős eredményre jutottak, amelyek átadásait a strandfürdő és a ther-

mál alakjában élvezi a debrece-ni közönség.

Pávay Vajna talajtani kutata-sai elméletének gerince az, hogy az egész magyar Alföld alatt nagy gázyomlás, hevízvek ur-zódnak meg. Ez az elméletet kezdetben egyes szakkörök két-ségbe vonták, de a következmé-nyek és az elért eredmények mindenben Pávay-Vajna-nak ad-tak igazat. A karcagi és más eredmények is igazolják tudó-mányos tételét, sőt a Hortobágy alatt is, hogy milyen értékek hú-zódnak meg, arra nézve is igen becses utmutatásokat nyújtott. Sajnos a hortobágyi kutató múnk-ba maradt. A feltárás az ökö-vetkező békeévek feladata lesz.

A köz érdekeiben sajnálva látjuk Pávay-Vajna Ferenc rész-szavonulását. Mint halljuk, tel-jes szolgálati idejéből még há-rom év lett volna hátra. A ki-adott jelentés úgy szól, hogy egészségi állapotára való tekinté-tel következtet be nyugdíjazá-sa. Mindenesetre a mai súlyos időkben minden magyar értéket különösen olyan jelentőssel, mint Pávay-Vajna Ferenc, meg kell becsülni és meg van a remény rá, hogy Pávay-Vajna Ferenc nyugdíjazása után is az egyete-mes magyarság érdekében to-ródhbra is gyümölcsözőtleni fogja nagy tudását és kiadó képessé-geit.

Pávay-Vajna Ferenc különben is olyan eredmény, akl nem ismeri a zondítalan nyihenés és nyugalomba vonulásának ásvét sem fogja elfelejteni előttoni. ha-nem felhasználja a magyarság érdekében.

Négy letartóztatás 860.000 svájci frank megtevesztő ig-nyése miatt

A budapesti ügyészség letar-toztatta Vastagh Imrét és há-ro-m társát, akik a Nemzeti Bank és a Külkereskedelmi Hivatal megtevesztésével 860.000 svajci frankot igényeltek dr. Sinkó Ele-mérné textilkereskedő cég részé-re és azt a Svájból behozott áruk ellenértékéért külföldre átutalták. A letartóztatottak kö-zött van Gerő Miksa tisztviselő, Nagy Imre szállítmányozó, Weisz Jenő ügynök.

A kislakásépítés szükségességéről beszélt Bornemisza miniszter

A Magyar Mérnök és Építész-egyletben előadást tartott Bor-nemisza Géza ipariügyi minisz-ter a lakásépítés gazdasági és nemzetpolitikai szempontjairól. Rámutatott arra, hogy az otthon-béti a családöt, kihatással van az erkölcsiségre, az egészségre. Akinek otthona van, az nem győ-kírtelen ember. Rámutatott a miniszter annak fontosságára, hogy az otthonnak különösen nagy fotossága van a munkás-nál és a kistiparosnál. Hangoztatta a miniszter, hogy a kislakásépítésre igen nagy szükség van, de szükséges, hogy a kis töke is bekapcsolódjék a kislakásépítés gazdasági forrá-sai közé.

— Törökországban, Beluban újabb földrengés volt és a még-épen maradt utolsó házak is el-pusztultak.

FIGYELEM!
Üzletemben a helyfodrászatot bevezetem, hol é szakmába vág, munkát pontosan es olson vegzek. Tisztelettel:
MAKAY
Böszörményi-és Békési Bela-ut-sarok.

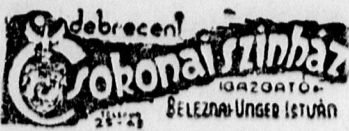
Árdragítási ügyek a törvényesség előtt

A debreceni törvényesség uszo-rabrótsága vonta felelősségre Ifj. Kremcsán Gyula hosszúpályi la-kost, aki 1941. szeptemberében Ambrus István hosszúpályi lakos-nak 10 kg lisztet 80 fillérért, a hatóságilag megállapított árnál magasabban kínálta eladásra. Dr Pogany Béla törvényszéki uszora bíró árdragítás vétségében mon-dotta ki bűnösnek és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Deli Mihály miképercsi lakos 1943. szeptemberében Márton Pá-nielné ottoni korcsmárosnénak a fennálló 41 pengő tartozásában 41 kg árpat adott át későbbi el-számolásra. Hogy mennyiben akarta elszámolni, azt nem lehetett megállapítani, de egyik ki-hallgatott tanu igazolta, hogy Deli kijelentette Mártonnénak, hogy maximális árban nem adja az árpat. A bíróság Deli árdra-gítás vétségében mondogta ki bű-nösnek és egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Czibere Gergelyné debreceni Király Ferenc utca 33 szám alatt és Germuska Béláné Bellegelő 109 alatti lakosok 1942 szeptembe-rében szemes tengerit 30 fillérjé-vel különként adtak el. Tóth Gyu-láné, Kondor utca 2 szám alatt lakosnak Dr Pogany Béla tör-vényszéki bíró árdragítási vétsé-gében mondogta ki a két asszonyt bűnösnek és 60—60 pengő pénz-büntetésre ítélte őket. Az ítélet jogerős.

— A belügyminiszter körrende-lettel fordult a vármegyék első tisztviselőihez, amelyben felhívta őket: arra, hogy a községi utcákat és tereket fásítsák, mert — mondja a leirat — a községi utcák és terek befásítását közejségügyi, tűzrendészeti és szépészeti szem-pontok indokolják. A befásítási költségeket a községek tartoznak évről évre biztosítani.

HETI MŰSOR:
Szerdán este: Szépanyám.
Csütörtökön este: Romeo és Julia. Munkáselemlés.
Péntek: Romeo és Julia. Munkáselemlés.
Szombat délután 3 órakor: Romeo és Julia. Füllesztés helyi.
Szombat este: Szépanyám. Rendes helyi.
Vasárnap délután: Marinka, a táncosnő.
Vasárnap este: Aranytulipán. Bérlésünet.
Hétfő este: Marinka, a táncosnő. Munkáselemlés.
Kedd este: Marinka, a táncosnő. Munkáselemlés.
Szerda este: Két Kapitány. Tisztviselőest.
Csütörtök este: Az első. Bérlésünet.
Február 28. hétfő: Joysette.
Február 29. kedd: Joysette.

A színházi Iroda közleménye: A ROMEO ÉS JULIA, szerda helyett pénteken kerül műsorra, munkáselemlésben. A 23-ikára kiadott barnaszínű jegyek tehát 23-éig érvényesek.

Unger színházgató és nyugdíjas színeszekért
Évről-évre felkísértő probléma a debreceni nyugdíjas színeszek helyzete. A nulla csillagok, akik valamikor a Csokonai Színház színpadán arattak forró sikereket, a közönség unnevelt kedvencei voltak, ma ugyanennek a városnak falai között tengelek keservesen életüket 30-40 pengős havi nyugdíjából...

Unger István, a Csokonai Színház igazgatója átérve a Debrecenben élő nyugdíjas színeszek igen nehéz helyzetét, elhatározta, hogy erejéhez mérten ismét segítségükre siet, amint már a múltban is számtalanszor tette. Ezért szombaton, február 26-án este Zilahy Lajos gyönyörű színjátékát, a "Szépanyám"-at a nyugdíjas színeszek javára adja elő. A szombat esti előadás teljes minden levondástól mentes bruttóbevételeit szétosztja a Debrecenben élő 10-14 nyugdíjas színesz között.
Debrecen város színházlátogató közönsége bizonyára átérzi Unger direktor nemes gesztusának önzetlenségét és zsúfolt nézőtérrel járul hozzá, hogy akik valamikor a siker forró fenyében sültek, most a téli hidegben meleg szobához juthassanak.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Telefon 25-45. Igazgató: U. Unger István
Előadások: d. u. fél 4, este: fél 7-8-kor
Szerdán este: közkívánatra. Rendes helyi.
Szépanyám
Óriási siker!
Csütörtökön és pénteken este munkáselemlés:
Romeo és Julia
Shakespeare remekműve.

HIVATALOS LEVÉLEKRŐL
készítessen
FOTOKÓPIÁT
a
KISS drogériában
DEBRECEN,
CSAPÓ-UTCA 34. SZ.

A spanyol államháztartás 1943-ban felesleggel zárult és egymilliárd pezantánál több a bevétel többlet.

Március 10-én lesz Károlyi Gyu a zongoraművész Chopin-estje az Arany B.kában

A Zenekedvelők Köre IV. bérleti hangversenyét a hadigondozottak és hadiárvaik javára rendezte. Hosszú, több mint 2 hónapos szünet után a Zenekedvelők Köre folytatja idején jótékony célú hangversenysorozatát. Ezúttal a ragyogó tehetségű, brillianskező ifjú pianista kerül dobogóra. Károlyi Gyula, a világ egyik legjobb Chopin játékos, a varsói és párizsi Chopin-versenyek nyertese.

Károlyi jelenleg Spanyolországban hangversenyez, majd németországi körútra megy, utána első magyarországi szereplése lesz a debreceni hangverseny, melynek nagyobb száma a gyászinduló b-moll szonáta, az Asz-dur ballada és f-moll fantázia.

Dr Nagy Jenő előadása a ragadozó madarakról

A debreceni Tisza István Tudományos Társaság és a Tiszántúli Madárvédő Egyesület együttes ülést tartott, tegnap délután az egyetemen, mely alkalommal dr Nagy Jenő a világhírű ornitológus tartott előadást a ragadozó madarak pusztulásáról.

Az ülést dr Hoffer András titkár nyitotta meg, majd dr Nagy Jenő érdekes előadásban ismertette az éjjeli és nappali ragadozók életét és a természetben való szerepüket. Megeccolta azt a tévhitet, hogy ezek a ragadozó madarak csak kártevők, rámutatott arra, hogy a természet háztartásában rendkívül fontos szerepük van. Ismertette a régebbi irodalmat, mely ugyanebből a tévhitből indult ki.

Ezután ismertette a hallgatósággal „Európa ragadozó madarai” c. nagy művét, amely felöleli a negyvenéves kül- és belföldi tapasztalatait, több mint hatvan színes ábrával és ismerető táblázatokkal. Előadását az új munkái vett színes, vetített képekkel illusztrálta. A mindvégig élénk érdeklődéssel kísért előadást Hoffer András köszönte meg.

Üzenetek a frontról

Kovács Sándor tizedes a K. 206. tábori postaszámról üzeni édesanyjának, testvéreinek, hogy ne nyugtalankodjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van. Sok levelet vár és a boldog viszontlátást szeretettel számталanszor csókolja.

Sindler Géza és Ujhegyi Miklós szakaszvezetők a K. 206. tábori postaszámról üzenik a kedves ismerősöknek és jóbarátoknak, hogy jól érzik magukat, nincs semmi bajuk. A minél előbbi viszontlátást kedves mindnyájukat szeretettel üdvözlölik.

Iff. Hűse Lajos szakaszvezető a K. 951. tábori postaszámról feleségének, szüleinek és testvéreinek megnyugtató üzenetét és szeretős csókjait küldi. Kéri, hogy a postát ezután a Z. 310. tábori postaszámról küldjék. Ő sokat ír és több levelet vár.

Gács József szakaszvezető, Vízári József tizedes, Körmenyi László őrvezető, Vajda György őrvezető, Nagy Ferenc honvéd és Király Ferenc honvéd kéri azokat a debreceni kislányokat, hogy akiknek van szívük és idejük az írásra, hogy írásaikkal keressék fel őket rendeltetési helyükön. A debreceni kislányoknak kedvességükért előre is hála köszönetüket küldik. Tábori postaszám Z. 520.

Miklósi Sándor őrvezető a Z. 443. tábori postaszámról megnyugtató üzenetét és szeretős csókjait küldi Hajdúböszörménybe kedves feleségének, szüleinek.

METEOR MOZGÓ
Szerdán 5 és 7 órakor izgalmas és rendkívül mulatságos, szerelmes víg paródia:
Négy testőr
Csütörtökön: „GUL BABA”
Szelezcky, Jávör.

testvéreinek és rokonainak. Üdvözlétét küldi továbbá Balmazújvárosra apósnak és kedves családjának. Sok levelet vár és szeretős csókjait küldi.
Lupó László tizedes a B. 601. tábori postaszámról megnyugtató üzenetét küldi Józsa feleségének, Balmazújvárosra szüleinek és testvéreinek és Debrecenbe rokonainak. Tudatja velük, hogy kezelési helyét egészségesen elhagyta. Sok levelet vár és szeretős csókjait küldi.

Vissza az őskereszténységhez, hirdeti a pápa

Róma, febr. 22. (NTI) XII. Pius pápa kedden fogadta azokat a felkészeket, akik Rómában nagybőjtű szentbeszédet mondanak és beszédet írtak hozzájuk. A beszéd 55 percig tartott és tárgya a tíz parancsolat volt. A pápa mindenek előtt a pogányság ellen fordult, amely ugylátszik újabb életre tér és amellyel szemben csak egy lehet a harc jelszava: „Vissza az őskereszténységhez.”

— Ahol hit van, ott erkölcs és rend is van — folytatta a pápa. Róma város különleges helyzetére vonatkozólag a pápa kiemelte, hogy Athént és Kairót a két hadviselő fél megkímélte, anélkül inkább tarthat igényt a kíméletre Róma, mert a történelem kitörölhetetlen szegényfoltja lenne, ha a katonai követelményeknek feláldozták Rómát, miként

az őskeresztény hit más központjait, mint például Monte Cassinót, amelyet rombadöntöttek. A pápa beszéde további folyamán állásfoglalt a feketepiac, az aruhalmos és az önkényes árdrágítások ellen.

Tito kivégeztetett egy partizán tábornokot

Zágráb, febr. 22. (Interinf) Megbízható értesülések szerint Tito táborában kitört a nyílt belső viszály, amely bolsevista módszerek szerint néhány vezető „elintézését” eredményezte. A Tito-féle partizánok rádióállomása is közölte, hogy többek között kivégezték Szava Orović partizán tábornokot, valamint dr. Sima Milosevićet és Horán

Kovacevićet, két intellektuelt. Tito vezérkarának még néhány tiszte kivált a partizán csoportból és önálló utakat keres. (MTI) (JP) Az utóbbiak között van Szulejman Filipović, a horvát hadsereg volt ezredese, akinek árulása juttatta annakidején Tuzla városát a partizánok kezére.

Becsüljük azokat az értékeket, amelyeket nem olvast meg a foszfor tüze

A hercegprímás nagybőjtű szövege
Szerdi Jusztinián hőbros hercegprímás nagybőjtű szövegét bocsátott ki, amelyben megállapítja, hogy az, amit verejtékes homlokuk alatt évszázadok alatt termelt a teremtés korán, az ember, elpusztul a pótlás minden reménye nélkül. A csere eszköze, a pénz, becsülését veszti, mert lovatozási életem még leginkább értéktelenné vált a földi javak között. Nemesak a katonákat fenyegeti a fegyver a beláthatatlanná nyult arcvonalakon, hanem a békés embereket is robbanás pusztítja, élve eltemeti a beomló ház égő falkájaként emészt a tűzhálal. Sok ember lelkét az óriási méretű pusztulás láttára felháborodó elkeseredés tölti el. A nagybőjtű szent idő alatt szálljunk magunkba! Az ingadozó, a tisztavirág életű, a pillanatok alatt összeomló értékek mellett fedezzük fel és becsüljük meg azokat, amelyeket a szentírási jellemzéssel a moly és rozsdá meg nem emészt, a tolvaj nem

Igen fontos kérdést tárgyal a kanadai kormány

Lisszabon, febr. 22. A kanadai képviselőházban hétfőn igen nagy érdeklődést keltett és sok tárgyalásra adott okot Mackenzie King miniszterelnöknek az a bejelentése, hogy a kormány igen nagyfontosságú kérdést tárgyal, amelyre nevez csütörtökön választ kell adni Nagy-Britanniának. (MTI)

Felülvizsgálják a szerb köztisztviselők vagyonaik eredetét

Ujvidek, febr. 22. A szerb minisztertanács rendeletet adott ki, amelynek értelmében felülvizsgálják a köztisztviselők vagyonaik eredetét. Azoknak a vagyonaik, akikről a bíróság megállapítja, hogy meg nem engedett úton szerezték, az állam javára kobozzák el. (MTI)

A japán hadvezetőség nem utókoja az elszenvedett veszteségeket

Tokio, febr. 22. (NTI) A japán császári főhadiszállás a karolina szigetcsoporthoz kövüli vizeken elszenvedett japán veszteségeket minden habozás nélkül közölte. Erről a tényről ír Ogarsavara ellentengernagy, a Yomiuri Hóchi című lapban és megállapítja, hogy ez az eljárás jellemzi a japán hadvezetőség szellemét. Szomorú tény, hogy a japánok többet veszítettek, mint az amerikaiak, a japán nép azonban olyan szilárdul sorakozik fel vezetői mögött, hogy azoknak nincsen szükségük Washington utánzására és nem kell hónapokon keresztül titkolniok veszteségeiket.

A finn belügyminiszter nyilatkozata

Helsinki, február 22. Ehrenroth finn belügyminiszter többnapos stockholmi tartózkodás után az elmúlt hét végén visszatért a finn fővárosba és fogadta a Magyar Távirati Iroda helsinki-i munkatársát. A közel egy órában keresztül tartó beszélgetés során a finn belügyminiszter nyilatkozott svédországi benyomásairól, és északi kérdéseiről és Finnország belpolitikai helyzetéről, valamint annak várható további alakulásáról. Hangsúlyozta, hogy svédországi utazásának egyetlen célja volt, hogy a finn kormány képviselőjeként kifejezze Finnország háláját Svédország emberbaráti támogatásáért.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ
Ma utóljára:
Egy csókért
Főszereplők: Anna Darmann, Kari Ludwig Diehl.
Előadások: 5 és 7 órakor.

APOLLO FILMSZÍNHÁZ
Előadások: 3, 5 és 7 órakor, vasárnap d. e. 11 órakor is.
Dorita Bonewa, Pajaky Jenő, Pelsőczy Irén, Solthy György főszereplőkkel:
TENGERPARTI RANDEVU
Derüs, bájos szerelmi történet

Péter király négy testőrét leartóztatták

Zürich, febr. 22. A szovjetországi fálhivatalos TASS Iroda jelenti Kairóból, hogy a jugoszláv csapatok között nagy a nyuktalanság, mert Péter király kormánya vonakodik megengedni, hogy a tisztok és katonák Jugoszláviába visszatérjenek és csatlakozzanak Tito csapataihoz. A TASS Iroda egyben jelenti, hogy Péter király testőrségének négy tagját letartóztatták, mert merényletet terveztek a király ellen.

„Lengyelországi nemzeti tanács” alakulása

Stockholm, február 22. (Bud. Tud.) A Moszkvából érkező jelentés megerősíti a lengyelországi nemzeti tanács megalakítását és közli az egyik lengyel adóállomás január 30-iki közleményét. Eszerint az úgynevezett nemzeti tanácsot demokratikus elemek választották meg, köztük szocialisták és munkások, valamint a néppárt tagjai. A közlemény hangsúlyozta még, hogy a nemzeti tanács a munkások, a parasztok, az intellektuális Lengyelország kereskedelmi, valamint ipari köröknek támogatását élvezi. A közlemény hozzáfűzte, hogy a nemzeti tanács teljes jogkörrel rendelkezik a lengyel nép nevében, amelynek érdekeit képviseli.

Igen fontos kérdést tárgyal a kanadai kormány

Lisszabon, febr. 22. A kanadai képviselőházban hétfőn igen nagy érdeklődést keltett és sok tárgyalásra adott okot Mackenzie King miniszterelnöknek az a bejelentése, hogy a kormány igen nagyfontosságú kérdést tárgyal, amelyre nevez csütörtökön választ kell adni Nagy-Britanniának. (MTI)

Felülvizsgálják a szerb köztisztviselők vagyonaik eredetét

Ujvidek, febr. 22. A szerb minisztertanács rendeletet adott ki, amelynek értelmében felülvizsgálják a köztisztviselők vagyonaik eredetét. Azoknak a vagyonaik, akikről a bíróság megállapítja, hogy meg nem engedett úton szerezték, az állam javára kobozzák el. (MTI)

A japán hadvezetőség nem utókoja az elszenvedett veszteségeket

Tokio, febr. 22. (NTI) A japán császári főhadiszállás a karolina szigetcsoporthoz kövüli vizeken elszenvedett japán veszteségeket minden habozás nélkül közölte. Erről a tényről ír Ogarsavara ellentengernagy, a Yomiuri Hóchi című lapban és megállapítja, hogy ez az eljárás jellemzi a japán hadvezetőség szellemét. Szomorú tény, hogy a japánok többet veszítettek, mint az amerikaiak, a japán nép azonban olyan szilárdul sorakozik fel vezetői mögött, hogy azoknak nincsen szükségük Washington utánzására és nem kell hónapokon keresztül titkolniok veszteségeiket.

A finn belügyminiszter nyilatkozata

Helsinki, február 22. Ehrenroth finn belügyminiszter többnapos stockholmi tartózkodás után az elmúlt hét végén visszatért a finn fővárosba és fogadta a Magyar Távirati Iroda helsinki-i munkatársát. A közel egy órában keresztül tartó beszélgetés során a finn belügyminiszter nyilatkozott svédországi benyomásairól, és északi kérdéseiről és Finnország belpolitikai helyzetéről, valamint annak várható további alakulásáról. Hangsúlyozta, hogy svédországi utazásának egyetlen célja volt, hogy a finn kormány képviselőjeként kifejezze Finnország háláját Svédország emberbaráti támogatásáért.

VIGSZÍNHÁZ MOZGÓ
Ma 5 és 7 órakor utóljára az érdekes, izgalmas, lebilincselő magyar film:
Európa nem válaszol
Fősz.: Tasnády Mária, Petrovich, Kiss Ferenc, Somlay.

Pápuák

A napokban érdekes hírt olvastam az újságban. Holland Guineában a bennszülöttek megellett az adóbeszedésre kiküldött őrszolgálatot. Bemés! A mai civilizált világban! Szegény adóbeszedők még csak díszruhában sem kaphatnak a szokásos jutalmat. A kötelesség áldozatait vagy más elfélével, ami az elhangyira nézve ugyan nem nagy vigaszt, de a visszamaradt rokonaira nézve megfizető. De hát persze, az adott körülmények között, ugyebár... na igen, inkább nehéz lenne.

Azonban nem erről akartam írni. Csak úgy megülte az eszem, hogy kéne a lapokat figyelmeztetni, parlogkodni az új hírek közléséről. Nem jó az, nem kell az emberek észére adni, hogy az ügyes megállítatlan leltéses. Mert kérem, ember, az ember, akár fekete, akár fehér, ha pápua, ha francia, ha magyar, s ennél fogva bizonyos közös ember: tulajdonságokkal bír. Példának okáért, ha ész, észik, ha álmos, alszik, ha merész, át és semmi körülmények között nem fizet szívesen adót. Pláne, ha magyar az illető. Mert nálunk az aok megtagadása nyakorta nemzeti erényként szerepel és az adófizetés alól való kivétel mindig vütszának számított.

Most már tessék elképzelni, mi lesz, ha a nép észére adjuk, hogy ez alól a kellemetlen kötelességtől úgy vonhatja ki magát, hogy a kellemes hasznossálgal megjelölje és nemcsak hogy nem fizet, hanem még meg is bántja a szolgálatot végző háztartás körül?

Látom lelki szememmel a háziasszonyok seregét, amikor köze-

ledik az adóbehajtás ideje. A konyhát rendezesdék, felszuroják, a vajdintot kifényesítik. Két nappal előre kizárólag kőmennyagtelest jönek minden háznál. Majd, hogy még elrontsák a gyomrukát a gyermekek, s kikapjanak a lakomából, hát még mit! — felelik az asszonyok a férjek óvatoss megjeggzésére, hogy mégis talán nem kéne éppen ennyire nekiké-szűlni.

Minden meghívást, vendégséget arra az egy napra összpontosítanak.

»Nem öregem,« — mondja öngyúsága — »csak varjának Juli néni, meg Samu bácsi az adóvégrehajtóra. Jut is eszembe őket kétszer egymásután meghívni. Azt hiszed te, ebből a rongyos konyhapénzből? És a huszegy, azt hmnán veszem?« A kislányok fehér ruháját kivásalják új kék pántlikát kapnak a hajukba fonva és a nagy nap reggelén a falu apraja nagyja kíváncsiul az ünnepelel. Az iskola első emelete mondja el az ünnepi szónoklatot, fehér ruhás kislány nyújtja át a bokré-tát a szokatlan fogadáson álméltokó végrehajtónak, kit a nép harsány, s ez egyszer valóban szívből fakadó éljenzé, kísér diadalmán.

Es amikor már régen elmúlt minden, a lakoma, a tósztok, sőt még a »maesta-jaja is, a hon há polgárai még mindig szerte-terjedő elzárkózottsággal gondolkodnak az újkor kormány gondoskodó szívére, mely nem felelkezik meg az ő gyermekeiről és az ő évi rossz megosztatottá nekik és az adókat... és annak következményeit.

Gróf Bethlen Margit.

Pótfelhívás az 1944. évre szóló általános kereseti, valamint a jövedelem- és vagyonadó bevallások beadására

Az 1944. január 10-én kelt 5026/3-1944. II. számú „Felhívás” kiegészítéséül közlöm, hogy az 1929. évi XXIII. tc. 3. és 7. paragrafusában foglalt felhatalmazás alapján a m. kir. Pénzügyminisztérium az 1944. évre valamennyi adózó általános kereseti adó-alapjának, valamint jövedelem- és vagyonadó-alapjának újabb való megállapítását rendelt el. Ehhez képest azoknál az adózóknál, akiknek adóalapja az 1944. évre változatlanul fenntartható (rögzíthető) lett volna, az adóalapot bevallás nélkül is új kivétel útján akként kell megállapítani, hogy az 1944. évre egyébként változatlanul fenntartható (rögzíthető) adóalapot az általános kereseti adó alá eső hasonló foglalkozások jövedelme tekintetében általában 30—50 százalékkal, a földhasonbérletnél, illetőleg a földhasonbérletnél, illetőleg földhasonbérletnél, a jövedelemnek az általános kereseti adó alá eső hasonló foglalkozások jövedelme tekintetében általában 30—50 százalékkal fel kell emelni, a házbirtokból és tőkevagyonból, valamint az egyéb jövedelemforrásból származó jövedelmek tekintetében változatlanul fent kell tartani, ha attól eltérő adatok nem állanak rendelkezésre; a szolgálati viszonyból származó járandóságokat az 1943. évre alkalmazzák kereseti adó alá eső jövedelmek tekintetében, a tantünet adó alá eső javadalmazásokat pedig az 1943. évből származó adó alá eső jövedelmek összegéből teherbeleték címén azt az összeget kell levonni, amelyet az eddig változatlanul fenntartható (rögzített) adóalap, illetve az 1943. évi adóalap megállapításánál figyelembe vettek.

Az általános kereseti adó-alapjának az előbbi bekezdés rendelkezése szerint való megállapítása során azoknál a földhasonbérletnél, akiknek bérlete általában a 20 kat. holdat nem haladja meg, a bérlet terjedelmében bekezdett minden változás, hivatalból figyelembe kell venni, és a bérlet terjedelmében bekezdett változásnak megfelelően az 1944. évre felelt adóalapot az egy holdra arányosan eső jövedelem számbavételével kell helyesíteni.

Az általános kereseti adó-alapjának, illetőleg a jövedelemadó-alapjának az 1. bekezdés rendelkezése

szere szerint való megállapítása során a 100 kat. holdnál kisebb földhasonbérletnél, illetőleg a 100 kat. holdnál nem nagyobb földhasonbérletnél az elemi kár okozta jövedelemcsökkenés a leírt földadó arányában hivatalból lesz figyelembe véve, de viszont hivatalból lesz figyelembe véve az ilyen földhasonbérletnél, illetőleg földhasonbérletnél a jövedelemnek az általános kereseti adó alá eső hasonló foglalkozások jövedelme tekintetében változatlanul fent kell tartani, ha attól eltérő adatok nem állnak rendelkezésre; a szolgálati viszonyból származó járandóságokat az 1943. évre alkalmazzák kereseti adó alá eső jövedelmek tekintetében, a tantünet adó alá eső javadalmazásokat pedig az 1943. évből származó adó alá eső jövedelmek összegéből teherbeleték címén azt az összeget kell levonni, amelyet az eddig változatlanul fenntartható (rögzített) adóalap, illetve az 1943. évi adóalap megállapításánál figyelembe vettek.

Azok az adózók, akik az adó-alapnak a fentiekben meghatározott módon történt új megállapítását helyesnek elfogadják, bevallást nem kötelesek adni.

A fenti rendelkezésektől eltérően kötelesek bevallást adni:

- akiknek tiszta jövedelme az 1943. évből 10.000 pengő fölé, vagyonuknak tiszta értéke pedig 200.000 pengő fölé emelkedett;
- akiknek tiszta jövedelme, illetőleg vagyonuknak tiszta értéke az 1943. évből a változatlanul fenntartható vagy megállapított adó alappal szemben több mint 50 százalékkal emelkedett;
- akiknek az 1943. évből olyan új jövedelemforrások, illetőleg vagyon tárgyuk keletkezett, amely után még nem adóztak;
- akiket a m. kir. adóhivatal bevallás beadására 1944. március hó 31-ig végzéssel felszólít.

Az előző bekezdés a), b), c) pontjaiban említett adózók szabályszerűen kiállított bevallásukat 1944. március hó 15-ig, azok pedig akiket a m. kir. adóhivatal az előző bekezdés d) pontja alapján bevallás beadására írásban felszólít, a felszólításban kitűzött határidőn belül kötelesek beadni. Az utóbbi említett d) pont alapján a m. kir. adóhivatal azokat az adózókat köteles bevallás beadására felhívni, akiknek tiszta jövedelme rendelkezésre álló adatok szerint az 1943. évből több volt, mint amennyi az előző bekezdésben foglalt rendelkezések szerint bevallás beadása nélkül megállapítható.

DEBRECZEN 5 OLDAL 1944. II. 23.

H I R E K

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Február 23. SZERDA Magyar: Inke. Protestáns: Alfréd Róm. kat.: Hamvazó szerda. — Napkelte: 6.54. Napnyugta: 17.34. Holdkelte: 6.41. Holdnyugta: 16.42.

GYÖCSYTERÁK díjnyújtása február 19-én reggeli 9-tól február 26-án reggeli 8-ig ARANY ANCYAL Piac-u. 50. telefon: 28.55. REMENYSAC Csapó-u. 2. telefon: 14.21. SZENT HAROMTAC Szabó Kálmán-u. 14. telefon: 17.09. SAS Hatvan-u. 66. telefon: 39.19.

A debreceni szabadegyetemen a Déri-műzeumban február 25-én, pénteken előadást tart 5 órai kezdettel dr. Fest Sándor egyetemi ny. r. tanár „Dickens Károly” (vetített képekkel), 6 órai kezdettel dr. Elek György egyetemi m. tanár „Wesprémi István, a híres debreceni orvos” (vetített képekkel) címen. Belépés díjtalan.

A Csapó-utcai egyházzás vegyes bibliaköre ma délután 5 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezei otthonban. Azok számára, akik bármilyen természetű elfoglaltság miatt ezen az összejövetelen nem vehetnek részt, 7—8-ig a Széchenyi-utca 4. szám alatt levő lelkesi hivatalban lesz külön bibliára.

A Kormányzó Tekulics Nándor munkásnak, akinek egyszerre három fia született, háromszáz pengőt küldött a kabinetiroda útján.

Debreceniek a Baross Szövetség országos közgyűlésén. A Baross Szövetség vasárnap tartja országos közgyűlését Budapesten. A közgyűlés iránti vidéken is nagy érdeklődés nyilvánul meg, a vidéki csoportok számos indítványt vetnek fel. Debrecenből a Baross Szövetség helyi csoportja négy taggal képviselteti magát. Felutazik a közgyűlésre vitéz dr. Dávid Géza elnök, Ujvárossy Dezső társelnök, Petrik Károly alelnök és Kovács János igazgató.

A farsangi mulatságon agyonlőtte Korej András 21 éves sztrippai legény Kovács Veronika 17 éves leányt, mert a leány kosarat adta neki és mással ment el táncolni. A merénylő legény — amikor látja, hogy a leányt a golyó találta — mellbőltötte magát. Súlyos állapotban vitték kórházba.

Dániában a szokatlanul enyhe téli időjárás következtében a gazdák legelni hajlík ki lovaikat és teheneiket, mert a legelők kiszáradtak.

Fiam, csak énekeljétek! A Debreceni Levente Egyesület énekkarának hangversenye február 26-án este 7 órakor lesz a városi zeneiskolában. Műsor: Palestrina, Lassus, Liszt, Kodály, Bartók, stb. művek. Vezényel: Csenky Imre. Jegyek elővételben dr. Bertók könyvtárában kaphatók.

Dr. Martin János orvosi a Debreceni Orvosi Kamarából a Pécsi Orvosi Kamarába átjegyezték.

Új gyorsítottanfolyam, gépiróanfolyam kezdődik márciustól dr. Naményiné Szentendrei Olga gyorsíróiskolájában. Bathyány 1. Debreceni tanker. kir. főig. neg. szám: 6475/1942

Új tanfolyam kezdődik március elején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíró, gépiró- és gépírőiskolájában. Piac-utca 73. Előkészítési és államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Tel-fon: 22.53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 5548/1943—44.

Hadirokkantsorsjáték nagyobb nyereseményi Tórh Gyula cég kirokátában. Városháza épület.

Köcsmárosok és Italmérők Ipariársulata holnap, 24-én tartja tisztújító közgyűlését, melyen a számolólapokról szóló új rendelet is teljes egészében ismertette lesz. A tagok összességét érdekli. Elnökség.

Ferencz Pál detektívet Marosvásárhelyre helyezték a debreceni rendőrkapitányágtól

A belügyminiszter Ferencz Pál detektívet, a debreceni rendőrkapitányság detektívádjának egyik kitűnő tagját a marosvásárhelyi rendőrkapitánysághoz helyezte át. Ferencz Pál a mai napon már el is utazik Debrecenből és átveszi a szolgálatot Marosvásárhelyen.

Ferencz Pál személyében a fiatal detektívárda egyik legkiválóbb, legtehetségesebb tagja távozik Debrecenből. A 27 éves fiatal detektív 1941 decemberében került Debrecenbe a marosvásárhelyi kapitányságtól és a két éves debreceni szolgálata alatt több bravuros nyomozás fűződik nevéhez. Többek között számos vasúti lopás feiderítése. Így a 30 rendbeli vasúti kocsifeltörésének bűncselekményét. Ferencz Pál derítette fel. Elfogta Vajda Gábor, a hírhedt kasszafurót, akire 12 budapesti kasszafurás bizonnyult rá és aki kész tervvel jött Debrecenbe, hogy 3 nap alatt 9 kasszafurást hajt végre a debreceni pénzügyintézeteknél és nagyvállalatoknál. Leleplezte a börtolvaj szállító munkásokat, akik 775 quadrát bört loptak. Elfogta Galys Károly és Friedmann budapesti tolvajokat, akik három bunda értékesítésére jöttek Debrecenbe és egész sereg budapesti lopás bizonnyult rájuk. Kézrekerített egy börtolvaj bűnszervezetet, „Drótszörű Marcit”, a hírhedt zsebet, a horgas tolvajbandát, a Kovács Sándor, Tardi István, Kupás Gyula, Novák Sándor betörő quartett tagjait és az étkezdékcsoviszarkált. A horgas betörők elfogásáért Oroszlány Endre vidéki főkapitány dicséretben részesítette. Távozása vesztéseget jelent a debreceni rendőrség bűnügyi osztályának.

Megbünteték 1500 tehértartó gazdát, akik nem voltak hajlandók Nagykanizsa részére tejet szállítani. A gazdák 300-tól 2000 pengőig terjedő pénzbüntetést kaptak.

Magánutasok nem utazhatnak a horvát vasutakon a közbiztonsági igazgatóság rendelete értelmében. Kivételt csak azokkal az utasokkal tesznek, akik hivataluknál fogva, vagy üzleti célból utaznak. Külföldi utasok használhatják a vonatokat.

Harisnya helyett — kapca. A férfiharisnyahányon legelőbb a vidéken segítettek a kapcaviselet felújításával. Régi, sztrazakadt ingek, egyéb fehéreművek épségben maradó részei szolgálnak a kapcahoz jó anyagnak, de vászonmaradékokból is készülnek. Mivel pedig a kapca kényszerűen bevált, felkerült immár a fővárosba is. Ott legelőbb a vadászemberek tértek át a kapcára, de megjelent később egy-két külvárosi textiles kirakataiban is. Maga a kereskedő készíti vászonmaradékokból. Sok helyen a diákiúk nem is viselnek már mást és úgy viselik, hogy nincs vele semmi baj sem, „kifelé mi sem látszik” s a régi, jó világnak cügos cipőkből kikandikáló „Achilles szárnyai” nem mutatkoznak, oly tökéletesen modern a kapcaviselet technika.

Összegett az egész család a felrobbant petróleumlámpától. Súlyos szerencsétlenség történt Tiszaföldváron Serfőző Sándor gazda házában. Serfőzőné 13 éves leánya segí ségével meg akarta tölteni petróleummal a lámpát. Közben meggondolatlanul gyufát gyújtottak és a lángtól a petróleumokanna felrobbant. Az edény az aszszony eldobta, de az égő folyadékól meggulladt a ruhája és súlyos égési sebeket szenvedett. Rajta kívül megégett még a 13 éves leánya és a szobában levő kéthónapos kisgyermek is. A sikoltásra berohant a szobába Serfőző Sándor is, aki sietve igyekezett segí enni a feleségén, közben azonban ő is súlyos égési sebeket szenvedett. Serfőzőné és a kéthónapos csecsemőt életveszélyes állapotban szállították a kórházba.

JUHÁSZ LEÍRÓIRODA

Felelősség mellett vállalja: doktori disszertációk, szakdolgozatok, jegyzetek leírását, másolását és sokszorosítását. Kölségvetések, ajánlatok, számlák, vég számlák stb. szakszerű másolása. — Lorántffy-utca 30.

Gyászrovat

Özv. Gáspár Béláné Tóth Juliánna 69 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 1/4 óra kor lesz a köz emelő diszravatolózó terméből. Lakás: József kir. herceg-u. 8. Dankó temetkezés.

Pete Mihályné Matkó Zsuzsanna 75 éves korában elhunyt. Temetése szerdán két óraker lesz a diszteremből református szertartással. Lakásunk: Apafi-u. ca. 34. Csúrka temetkezés.

Id. Nagy József gubásmester temetése pénteken délután félnegy óraker lesz a köztemető diszra-talozójából. Lakás: Vendég-utca 56. Bartha vállalat: végzi.

Burai István volt bérkecsitulajdonos 83 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 1/4 óraker lesz a 2. B) ravatolózó terméből. Lakás: Rákóczi-u. 32. Gebauer rendezi.

T. Kiss Rózsika 7 hetes gyermek ref. temetése szerdán délután 2 óraker lesz a köztemetőben. Lakás: Varga-u. 20. Pusztai temetkezés.

A Debreceni Kölcsönös Segélyező Egylet adománya az Egészségvédelem F.ó. szövegétsegnek

A Debreceni Kölcsönös Segélyező Egylet mint Szövetkezet fennállásának 60-ik évfordulója alkalmával 3000 pengő költséggel csecsemő vándorkelengyékkel adományozott az Egészségvédelmi Flókszövegének.

A Szövetkezet kapcsolatosan dr. Tatay Zoltán elnökhez a következő sorokat intézte:

"Szövetkezetünk hat évtizedes altruisztikus munkájához és közismert szociális tevékenységéhez méltóan kívánja a nevezetes évfordulót megünnepeelni. Ennek szellemében közgyűlésünk határozatilag kimondta, hogy az Országos Egészségvédelmi Szövetés debreceni Flókszövegének 5 (öt) „vándor babakelengyék-sararát” ad arra a célra, hogy ez az adomány a csecsemővel szemelátában a szebb magyar jövőt segítse elő.

Amidőn közgyűlésünk e határozatát örömmel hozzuk Nagyságod tudomására, tisztelettel kérjük, hogy az öt vándor babakelengye-kosár beszerzése iránt szükséges lépéseket folyamatba tétetni méltóztassék.

Tisztelettel közöljük, hogy az időközben beszerzett tájékoztató adatok alapján e célra 3.000.- pengős keretet vettünk számításba.

A Flókszöveg a példamutató nemes adományért ezuton is hálás köszönetét nyilvánítja.

- Az osztályorszájkék húzásán 200.000 pengőt nyert: 36545. 50.000 pengőt nyert: 84036. 10.000 pengőt nyert: 5339. 5000 pengőt nyert: 13671 20728 57736. 4000 pengőt nyert: 34881 39107. 3.000 pengőt nyert: 93489. 2000 pengőt nyert: 26901 63004 87396. 1000 pengőt nyert: 6105 10193 19325 39411 40307 57149 59413 66882 67538 68535. 800 pengőt nyert: 8282 26558 28056 30350 55050 77725. 600 pengőt nyert: 4830 33927 40241 40711 43551 45335 47091 49019 64467 69 54 69713 79347. 500 pengőt nyert: 399 5273 6982 14276 14435 16662 28506 28519 31292 54566 55431 82703 84005 85561 85682 93328. 400 pengőt nyert: 419 2300 3678 3716 4926 5240 5790 6295 8383 9804 15268 15164 15469 18044 18980 19704 20283 21752 25022 23648 27737 31341 31405 31720 32434 33453 34229 36186 39444 39594 42100 43263 43358 45765 52330 54126 54723 55372 58338 59251 61189 62381 63219 63245 63390 65163 65331 65868 69746 70428 71176 80287 82448 83252 83371 83736 84767 89338 91431 91752 92032 92810 94009 94702 95018 96429 96505.

Testvér! Maradj csak magyar!

Ha zúg körülled a dáz, vad vihar
S dübörög az ég sötét vilámaival...
Ha balször ostromoz és szaggat tép:
Testvér! Maradj csak magyar mindenkép!

Ha érzed hozzád mindenki hideg
S elhagylak, ne inogjon meg hited...
Tölts be lelked boldog büszkeséggel:
Testvér! Maradj csak magyar mindenkép!

Ne engedj fonní csele szíved köré,
Hújod a föld, az áltolt rög fölé...
Szerelve, hűen sulogja feléd:
Testvér! Maradj csak magyar mindenkép!

Abrándok üres dőlőbábjait
A jellegekbe üzze el a hit...
Imádkozz, dolgozz, fogd meg az ekét:
Testvér! Maradj csak magyar mindenkép!

DR. BOROS JENŐ.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Báthori Géza fodrászegéd, Csillag utca 23—Loós Ilona, Veress utca 8. Kigyós Lajos földműves, Mester utca 19—Balogh Mária, Ebes 8.

Születések: Kovács Sámuel városi kocsis, Monostorpályi út 9, fiú István, Veres Imre napszámos Balmazújváros, fiú Imre, Horváth Pál laboráns, szülészeti klinika, fiú Viktor, Béres Ferenc gazdasági cseléd, Elep 103 B, fiú István, Dobrosi Károly tenyészősegéd, Puzdra utca 5, leány Ilona, Mikulás György altiszt, központi egyetem, leány Mária, Bagón János földműves, Bagamér, fiú János, Papp Kálmán pékmester, Piac utca 58, fiú Kálmán, Pere József postaellenőr, Földi utca 10 leány Ibolya Nagy András gazdgyári munkás, Lazar utca 52, I. Julianna, Diszter József lakatossegéd, Petőfi utca 73, fiú József Grósz Zoltán könyv. vizsgáló, Erzsébet utca 65, fiú Pál, Csáki Ferenc földműves, Péterfia dűlő 38, fiú Ferenc, Bessenyei Gyula péksegéd, Szél utca 12, leány Mária, Dr. Fejes István m. kir. ügyész, Szent Anna utca 10, leány Katalin, vitéz Tóth Gábor p. ú. fővigyázó, Csokonai utca 36, leány Ildikó, Makoldi Sándor állatorvos, Hatvan utca 58, fiú Mihály, Nagy József timáregéd, Vigkedvő Mihály utca 53, fiú József, Dr. Juhász Pál orvos, Idegklinika, fiú Pál Dr. Ralsz Jenő orvos, Péterfia utca 41, fiú Pál, Eberth Kálmán lakatossegéd, Letai ut 14 fiú Gyula, Eies József gazdasági cseléd, Kismacs 52, fiú József, Mezei Gyula földműves, Bellegelő 465 fiú József, Kondoros Vince MÁV segédaltiszt, Szent Anna utca 36, leány Irén, Balogh András napszámos, Fancsivócs utca 58, fiú Sándor, Oláh László MAV fűtő, Balogh Mihály utca 24, leány Éva, Boda Miklós ref. tanító, H. Bagos, fiú József, Tyukodi Ernő posta üzemi gyak, Kar utca 42, f. Attia. Takács János felf. szabó mester, Bellegelő 26, leány Gabriella.

Uj könyvek

ORÖK ADVENT.

Tanka János, a Debrecenből elindult tanító — költő gyűjtötte ezzel a címmel száz költeményét kötetbe. Ezek a versek fejlődésének új fokát mutatják a kitűnő frót, aki az új magyar költőnemzedék egyik izmos tehetsége, Izes muzsikáló magyar nyelvén tisztán kivirágzó érzéseket, az ember magasba szökkenő örök vágyait éneklí, családí verselt meleg, bensőséges hangulat fűti át. Legszebbek azonban azok a költemények, melyekben a magyar falu emberéről, a népről vall. „A parasztszekér eléglája” „Kiss Péter mondja, a Temetés az Öreg utcán a Cselédsors” finom, halk színeivel ósztinte odaérzésével a kötet legjava darabjai sorába tartozik. Magyar tájképe is finom passzelli színeikkel megkapóak, Juhász Gyula óta kevesen látták ennyire magyar lélekkel a magyar tájat. Sok probléma, dübörög mai kérdédszizzik fel Tanka János költeményeiben, de egy kiegyensúlyozott lélek nyugalma ömlik el valamennyin, ez a kiegyensúlyozottság, mely hálás szívvel fogad mindent az élettől, megakadályozza, hogy a szavak lázadó ésségűvé váljanak, legtisztábban a „Kegyelem” c. költeményében csendül fel:

Kegyelem volt, hogy megszülettem és nem maradtam örök semmi. Kegyelem bennem minden jószág s nem lehet bűnöm eltemetni.

Kegyelem, hogy az ös-gonosszal Csalámat bírom naponta, Kegyelem a szegénységem is s hogy kenyér kerül asztalomra.

Kegyelem, hogy tudok szeretni s a kis fiam megesókol reggel, s hogy mindig számon tart az Isten, s hogy szívem tele örök sebbel.

Kegyelem a napsugár rajtam s a bánatom fekete gyászra, az ujjongó hit, grás és hogy a szépségeknek vagyok szolgája.

Kegyelem, hogy a mélybe hulltan hiszek az örök Magasságban Kegyelem, hogy meghalok egyszer és életem lesz a halálban.

RAKÖS EDITH: „A férfi mindig visszatér”. A szerző a két háború közötti női generáció problémáit tárja fel meglepően őszintén és merészen. A regény hősnője elvált szülők gyermekeként intézetek és luxus-szállodák között hanyódik, de csendes otthonra vágyik. De éppen ez a legnehezebben elérhető vágyalom. A férfiakat elragadja otthonuktól a munka, az érvényesülés, láz, a kalandok. Később ugyan visszaternek, kifáradva és kiábrándultan. Erdemes-e ezt kívánni? Erre ad választ a könyv, ami látzólago könnyedsége mellett igen mély igazságokat hrdet. Takács kiadás.

A közönség szava

A baromfibelegések elleni gyógyszer

Debrecenben és környékén nagyon sok baromfi pusztult el és pusztul el ma is. Nagy baj az, hogy a beteg állatokat értékesítésre a városba hozzák és ezzel is terjesztik a vérsz, előfordul, hogy a beteg állatnak levágják a nyakát, ha látják, hogy már nem bírja bevárni az új gazdát és így adják el. Sok helyen pedig a betegséggben elpusztult állatokat kidobálják az ú földre és ezzel tovább terjesztik a bajt.

A baromfi elhullás ellen, tapasztalatból tudom, hogy védekezni lehet sikeresen a jó, vasgálic és kénpör adagolásával. A jódbó, csak cseppeket, a vasgálicból és kénpörből késhegynyi kell adni egy liter vízhez, melybe egy deci ecetet is öntünk. Ebben a folyadékban kell áztatni a szemestakarományt. Néhány napi etetés után a betegség megszűnik. A beegségben elpusztult állatokat esontostól, tollastól alaposan kifőzhetjük és etető edényben adjuk a széftűt állatokat az egészségeseknek. Ez is használ a betegségek ellen. Tisztelettel: Egy kis tenyésztő.

Az állatkínzók ellen

A „Debrecen” tegnapi számában olvastam egy közérdekű levelet az állatkínzók ellen. Sajnos, én magam is sokszor vagyok tanúja annak, hogy részeg kocsisok a kocsmaik előtt kinnózzák, verik az éhez, fáradt állatokat. Szinte beteg vagyok az ilyen durva látványoktól. Próbáltam már a lelketlen kocsisokkal beszélni, de góromba szidalmakat kaptam csak kérő szavaimra. It csak a hatóság segíthet. A rendőröknek kellene erélyesen eljárni az állatkínzó kocsisokkal szemben és bíróság elé állítani őket, ha kinnózzák a szerencsétlen, fáradt állatokat. Előfizető.

Úszóbérleteket kérnek a tettebe a debreceni úszók

A fedett úszoda megnyíásával régi vagyok teljesült a debreceni úszóknak: ismét van téli edzéslehetőségük! Azaz, hogy csak volna!

A fedett úszoda magasabb helyen fedett termalfürdőként értelmezték, amelyben az úszók csak meztlenül vendégek. Ezért nem is kapnak olcsó úszóbérletet, hanem

KÖZGAZDASÁG
Fagazzal hatott vonatkozó szerepe a mezőgazdaságban

A Német Tudományos Intézet debreceni szervezeteinek előadás-sorozatában tegnap délután Meyer Helmut mernök, a bormi Kiszárci telep igazgatója tartott előadást. Az előadason megjelentek között láttuk v. e. Czegédy Bélát, a Mezőgazdasági Kamara igazgatóját, dr. Arany Sándort és dr. vitéz Erdély János főiskolai tanárokat, dr. Horvát Gyula törvényeségi tanácselőnököt, Wolfinau József HEV üzletigazgatót. Sokan jelentek meg a debreceni gazdasáradalom köréből. Eljötték a fémapari intézetben folyó mezőgazdasági gépezetési tanfolyam hallgatói is.

Az előadót Schluroff Helmut, a Német Tudományos Intézet igazgatója üdvözölte. Meyer igazgató a fagazzal hajtott vonatkozó szerepéről beszélt a mezőgazdaság szoladatlában. Elmondotta, hogy Németországban a viderő folyékony üzemanyagokban egyre fokozódó szükséglete odavezetett, hogy a mezőgazdasági vontatóknak, traktoroknak, szőlőrd üzemanyagokra való átállítása szükségessé vált. Szőlőrd üzemanyagként a fán hírvél barnaszén-briket és löszet szolgált. A kialakult két gázfejlesztő rendszer közül az ügvevezett egyszeres generátor egyaránt alkalmas keményen (briket-

minden alkalommal kötelesek az 1 pengő 20-as borsoa belépőjegy árát leszurkolni. De ha még úszni udnának a pénzükért! Hála Istennek, a fedett úszódnak olyan jó meg, hogy úszónapokon szinte hemzsegnék az emberek a medencében. A szegény úszó pedig nem tud zavartalanul úszni...

Értesülésünk szerint az úszók kérésüket eljuttatták a polgármester elé és remélik, hogy mégis csak kapnak olcsó úszóbérletet és a keddi és pénteki hidegvizes napokon az esti órákban — úgy, amint az eddig is volt — kapnak egyórai időt az edzésre.

Felhívás a fúszerkiszereskedőkhöz

Utalással a „Debrecen” hasábjain február 20-án, vasárnap megjelent felhívásunkra, mely szerint a penzogatunkmiserium az új adozási rendelethez megteleően a úszóer, elhelyezés és a legkisebb szálcúszleteiben is 111. 15-tól bevezető a számlafőlapokkal kapcsolatos illetek lerovási, az ezzel járó teendő megbeszélése vegett értekezletet tartunk Az illetek lerovása a bor, sör, mas szeszes italok, cukrasz, cukorka, csokoládé, keksz és édesipari áruk etadásánál meg kell, hogy történjen. A rendelét áthágása szigorú pénzbüntetést von maga után, sőt esetleg az iparendélyt is megvonják. A következők megelzést célozza a ma, szerdán este pontosan hét óraker a Kereskedő Társulatnál tartandó igen fontos tagértekezlet. Minden szakmabeli kartárs megjelenését elvárja az egyesület vezetősége.

— Ezredszáz tonna könyv és kézirat pusztult el Lipose bombázása során december hónapban. Pótolhatatlan képgyűjtemények és kéziratok semmisültek meg.

— Lincoln Abraham egyik távoli leszármazottját, John Lind ismert orvost Washington légforgalmasabb üzleti negyedében nyitott autójában holtan találták. A vizsgálat szerint gyilkosság történt.

— Gandhi felesége meghalt. Az údelhíri rádió jelenti, hogy Gandhi felesége meghalt. (MTI).

— Párisban agyonlőtték 23 terroristát, akik a német haderő ellen követtek el merényleteket. Az ítéletet a német haditörvényesség hozta.

— A Vatikánban egyre gyűjtik a világhírű olasz műkincesket, hogy megmen sék a háború pusztításától. A velencei Szent Márk-templom aranykinesei is a Vatikánban vannak már.

(a) és puhafa (fenyő) felhasználására. A gyakorlati azí mutatja, hogy telegen szarított, keveen felaprított fa felhasználása esetében az általános traktorok teljesítménye kielégítő, a teljesítmény csökkenése tíz százaléknál. A felhasználandó fa mennyiség aránya: 1 kg Diesel-üzemanyagot, negy kg. fa pótol. A gazgenerátorral felszerelt mezőgazdasági traktor mindazonáltal a háború gyermeke és az eljövendő b kében csak a nagyobb típusú traktorok maradnak meg a generátorgázzal történő hajtás mellett.

Meyer igazgató előadását vezé dr. Erdély János tolmácsolta és rámutatott arra is, hogy a magyar tudományosság is sokat foglalkozott a mezőgazdasági gépek más üzemanyaggal való hajthatóságának kérdésével. Eppen a pallagi Gazdasági Akadémián Kun Ede professzor vezézet annak idején úttörő kísérleteket a mezőgazdasági gépeknek szeszel való hajtására vonatkozólag Mivel azonban a szesz eggedelményei cikk, a gondolatot nem tudták tökéletesen keresztülvinni.

Az előadónak értékes előadást a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara nevében vitéz Czegédy Béla mondott köszönetet.

Gazda bizottság szállt ki a Hortobágyra az állattenyésztési alap bikáinak megszemlélésére

Nem pusztít ruhkór az állatok között

Az utóbbi napokban elterjedt Debreczenben a hír, hogy Debreczen város állattenyésztési alapjának a Hortobágyon, a csárna közelében levő hodályban teleltetett közli száz darab bikája közül sok megbeigedelt ruhkórban, sőt már több el is dögölt az állatok közül. Mivel ez a debreczeni állattenyésztésre súlyos, majdnem pótolhatatlan veszteséget jelentett volna, a gazdatársadalom érthető izgalommal fogadta a hírt.

A tegnapi napon az ügyben gazdabizottság szállt ki a Hortobágyra, melynek tagjai voltak élen Poroszlay László tanácsnokkal, a gazdasági ügyosztály vezetőjével Mike János, Balogh

Sandor (Miklós utca), Polygár Andras gazdak és Mogyoróssy László városi intéző.

A bizottság tagjai meglekintették a bikákat és örömmel állapították meg, hogy ruhkór egyáltalán nem pusztít közöttük. Kis- sé gyengébbek mint mas esztendőokban, ez azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy néhány héten belül nem javulnának fel újra. A bizottság tagjai kifogás- talannak találták úgy az etetési, mint az abrakolási rendet.

Balogh Mihály máial biztos kérdésünkre kijelentette, hogy a bikák között egyetlen ruhés sem akad a fél folyamán és az erről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak.

Közöljük, ki, hogyan és milyen iparigazolványokat kaphat meg

Az utóbbi időben több ízben fordultak hozzánk panasz- jellegű kérdéssel, hogy iparigazolvány iránti kerelmeket az illetékes tényszerek elutasítanak, annak ellenére, hogy az iparigazolványt kérő ökerszélény és mint hangoztatják az ipart és kereskedelmet ezekben az idő- kben állítják át keresztény ala- pokra. Részben a panaszok helytállóságának tisztázása végett, másrészt azért, hogy az érdekelteknek tájékoztatást ad- junk, ki, hogyan és milyen iparigazolványokhoz juthat, át- tanulmányoztuk a vonatkozó rendelkezéseket, megkérdeztük a hivatott tényszereket és ennek alapján a közönség felvilágosí- tására az alábbiakat közöljük.

A háborúval kapcsolatos me- zorításokat, illetőleg korlátozá- sokat a fokozatosan jelentkező anyag és áruhiány miatt az iparüzési jogosítványok meg- szerzése is kiterjesztették.

Az összes ipari és kereskedel- mi foglalkozásokra kiterjedő ezt a korlátozást az 1943 július 4-én életbe lépett 33.800—1943. I. P. M. számú rendelet vezette be. En- nek végrehajtása tárgyában ki- adott rendelkezések azt az alap- vető utasítást tartalmazzák az eljáró hatóságok részére, hogy az új iparigazolványok kiadását az elkerülhetetlenül szükséges mértékre szorítsák. Az ország nyersanyag helyzete ugyanis a legtöbb iparágban — kereskedel- mi szakmában — a már e zidő- szerint is működő iparosoknak, vagy kereskedőknek a szükséges nyersanyagokkal és árukkal való zavartalan ellátását már most sem teszik lehetővé. Az új iparosoknak, vagy kereskedők- nek a gazdasági életben való to- vábbi tömeges beállítása nem- csak ezeknek, hanem a már működő iparosoknak és keres- kedőknek a megélhetését is ve- szélyeztetné és anyagi romlásu- kat idézhetné elő. Erre való te- kintettel a rendeletek azt az el- vi utasítást tartalmazzák, hogy az iparüzési jogosítványt csak abban az esetben szabad kiadni, ha a közellátás zavartalan lebonyolítása és általában a közgaz- dasági érdekek szempontjából, vagy egyéb rendkívül méltány- landó körülményeknél fogva az illető ipart, vagy kereskedést gyakorló új iparos, vagy keres- kedő bekapcsolása kívánatos. Így például, ha az eddigi ipar- üzítő ipar vagy kereskedése gy- akorlását abbahagyja és üzemét üzletét leszármazottja kívánja átvenni, vagy ha valamelyik zsidóvállalás iparüzőnek — üze- met keresztény iparüző venné át, vagy ha valamely város vagy község területén az illető ipart, kereskedést folytató keresz- tyén iparosok, kereskedők megfelelő számban nincsenek.

Hozzáértés és saját tőke kell

Visszajárni kell továbbá, hogy a folyamodónak — még ha az illető ipar, kereskedés képesítés-hez nincs is köve, — a szüksé- ges hozzáértése, gyakorlata és anyagi ereje, saját tőkéje stb. meg van-e és ennél fogva nem forog-e fenn annak látszata, hogy a folyamodó szívesen ipar- üző lesz. Figyelemmel kell lenni ezenkívül arra a szempontra

is, amelyet az ipari anyaghiva- tal az országnak egyes anyaga- kkal és árukkal ellátása te- kintetében időnként az illetékes hatóságok és hivatalos érdek- képviselők tudomására hoz.

Mit kell csatolni a kérvényhez

Az iparigazolvány kiadására irányuló kerelmek elbírálásánál a rendeletek szerint előnyben kell részesíteni azt a személyt, aki hűtel érdemlően igazolja, hogy a katonai szolgáta közben megsebesült, vagy más mara- dandó egészségromlást szenvedett, megrokkant vagy legalább hat hónapon át arconalbeli szolgálatot teljesített. A hatra- maradt igazolja, hogy a családjó hősi halált halt, vagy ha- borúban teljesített katonai szol- gálatá közben ellúnt személy- nek házastársa, vagy leszármazottja.

Az iparigazolványok kiállítását az I. fokú iparhatóságtól kell kérni. A hatóság a kérvény beadása után mindenkéltől azt vizsgálja meg, hogy a folyamodó a törvényes előfeltételek szabályszerűen igazolni tudja-e. A beadványhoz tehát csatolni kell a születési anyakönyvi ki- vonatot, a magyar állampolgár- ságot, vagy illetőséget igazoló okiratot, hat hónapnál — m ré- gebbi erkölcsi bizonyítványt és a keresztyén származása igazol-ására vonatkozó hiteles és eredeti anyakönyvi kivonatokat. Amennyiben az iparhatóság azt állapítaná meg, hogy a folya- modó a törvényes feltételeknek nem felel meg, a kérelmet már erre való hivatkozással elutasít- hatja.

Előzetes miniszteri engedély kell

A szabályszerűen felszerelt kérvények elbírálásánál kétféle eljárás érvényesül. Vannak ugyanis olyan iparos, amelyek- nek gyakorlására szóló iparigazolvány kiállításához az ille- tékes miniszter hozzájárulása szükséges. Ezek az iparágak a következők:

Építő vállalkozó, fedél és szigetelőlemez előállítás, filmgyár- tás (mozgófényképek előállítás), filmkölesznés, fűrészüzem, keményítő és keményítőtermékek előállítás, kiadó ipar, nyomda ipar, szokosorító iroda, ideértve a leíró és másoló irodákat is, szikvizkészítés, temetkezési vállalkozás és minden fajta gyár- szerűen gyakorolni kívánt ipar. Ezenkívül ugyancsak az ille- tékes miniszter engedélyre szüksé- ges nagyobb szakképzettséget igénylő építőiparok gyakorlásá- nál, ha a folyamodó képességét a visszacsatolt keleti, vagy erdélyi országrészen szerezte, vagy ha az iparüzési jogosít- vány kiadása a törvényes ren- delkezések szerint egyébként is az illetékes miniszter hatásköré- be tartozik. Külön engedély kell tehát a foglalkozást közvetítő és eselédsszerző ipar, a kézi zá- logkölesznés, a lenolajat előállító ipar és a gépjármű bérkocsi ipar gyakorlására szóló iparigazolvá- ny kiállításához is.

Ezeknél az iparosoknál az I. fo- kú iparhatóság a kért iparigazo- ltvány kiadása tárgyában vé-

leményt nyilvánít, majd az ügy- re vonatkozó iratokat a Keres- kedelmi és Iparkamarához küldi meg. A Kamara ara nevez, hogy az iparigazolvány kiadása a kivételes gazdasági viszonyok miatt közérdekből kívánatos-e, ugyancsak véleményt nyilvánít és azután az ügyre vonatkozó összes iratokat az engedély meg adása tárgyában való döntés végett az illetékes miniszterhez terjeszti fel.

Kamarai vélemény alapján

Az iparosok másik csoportját képezik azok az ipari és keres- kedelmi szakmak, amelyeknél az illetékes miniszter külön engedélyt nem kell megszerezni, hanem az iparigazolvány ki- adása érdekében a Kereskedel- mi és Iparkamara véleményé- nek meghallgatása után az I. fokú iparhatóság dönt. Ezeknek az iparosoknak valamelyikére szó- ló iparigazolványt folyamo- donál a Kamara azt tartozik a vonatkozó rendeletek értelmében megvizsgálni, hogy a meg- jelelé hozzáértése és anyagi ere- je meg van-e és az illető helyen a közellátás zavartalan lebonyo- lítása és általában a közgazda- sági érdekek szempontjából, vagy egyéb méltánylandó körü- lményeknél fogva szükség van-e egy újabb szakmabeli üzem, vagy üzlet felállítására. Ezeknél az iparosoknál van egy olyan csoport, amelynél a Kamara köte- les az Anyaghivatal előzetes hozzájárulását kikérni az ipar- igazolvány kiadásához. Az előbb ismertetett rendelkezések szerint abban az esetben, ha az anyaghivatal a hozzájárulást nem adja meg, a Kamarának kötelessége az iparigazolvány elutasítását javasolnia hozni és amennyiben az iparhatóság az iparigazolványt mégis kiadná, a hozott határozat ellen jogor- voslattal él.

Az iparosok ebben a csoport- jában úgyiszlóvan az ipari szak- mak túlnyomó többsége az anyaghivatal ellátása alá tar- tozik és így az erre szóló iparig- azolványok kiadásához az anyaghivatal előzetes hozzájá- rulását meg kell szerezni.

Csak kijelölés kiállításba helyezés esetén

Természetesen a fennálló ren- delkezések értelmében igen sok kereskedelmi szakmát is kijelö- léshez kötöttek. Ezekre az ipar- igazolványt még szükséges elő- feltételek jennforgása esetében is csak akkor lehet kiadni, ha a kijelölésre illetékes hatóság elő- zetes kiállításba helyezi a kijelö- lést. Ennek a rendelkezésnek végrehajtása az I. fokú iparha- tóságra és a Kereskedelmi és Iparkamarára rendkívül nagy és körültekintő munkát hárt.

A Kamara minden egyes ké- relmet a legalaposabban külön megvizsgál, tájékoztodik a folya- modó személyi körülményeiről és a megjelölt iparüzési hely közellátási és közgazdasági vi- szonyairól, s véleményét ezek is- meretében adja meg.

A fentebb ismertetett rendel- kezések azonban igen szűk le- hetőséget nyújtanak az újabb iparigazolványok kiadásának véleményezésére, illetőleg az ilyen kérelmek kedvező elintéző- sére, amit az is megnehezít, hogy az anyaghivatal a feldol- gozó ipari szakmáknál csak a legkivételesebb esetekben adja hozzájárulását az új iparigazo- ltvány kiállításához.

Ötszáz kg. kristályszódát utal- tak ki a Baross Szövetség kocsma- ros tagjainak. A Baross Szövetség kocszmáros tagjai részére 500 kg. kristályszóda utaltatott ki Vojth Simon közbenjárására. Az áru közrelesen beérkezik és annak át- vétele végett a Baross Szöve ség debreceni csoportja akkor lapunk útján értesíti kocszmáros tagjait.

Elnökválasztó tagértekezlet

Irti a Baross Szövetség textilszak- osztálya. A Baross Szövetség tex- tilszakosztálya ma délután hat órakor a Ferenc József-út 9. szám alatti levő helyiségében elnök- választó tagértekezletet tart.

A műszerész-szakosztály tisztújítása

A műszerészek, autószerelők és gumijavítók szakosztálya Kovács Lajos elnökletével tegnap tartotta tisztújító közgyűlését, melyen az Ipartestületet Balogh László tisztségviselő képviselte.

A közgyűlés a tisztújítás során Nagy István korelnök vezetésével Ismét Kovács Lajost választotta meg a szakosztály elnökének, Al- elnök Nagy Zoltán, jegyző Uray Ferenc, helyettese Vértessy La- jos, pénztáros Bánhid Béla, pénz- tári ellenőr Csonka Géza és Nagy István, műhelyellenőrök Szoboszlay István, Piros Géza, Ta- polczay Ferenc, Csige János, Szabó Lajos, Parti Ferenc, Szabó Ádám, Szalay Imre, Tóth Aladár, Pásztor György. Az Iparoskör közgyűlésébe Fazekas Imre, Lan- ger Ferenc és Szabó István, az érdekképviseletbe pedig Schütz József, Horváth Ferenc és Piros Géza került. A választmány tag- jai: Bay István, Kaszab Gyula, Schütz József, Bodnár József, Péntek József.

Debreceni állatvásárok

A sertésvásárra felhajtás 279, eladás 137 darab. Lovásárra fel- hajtottak 265, eladtak 117 darab. A marhavásáron a felhajtás 537, eladás 362 állat. Az árak a következők voltak: választott

DEBRECZEN 1944. II. 23.

malac párja 180—260 P, vemhes koca 560—880 P, vágólo darabja 270—560 P, silány igasló 470—900 P, közepes 900—2500 P, jó igasló 2500—3600 P.

Marha piaci árk: I. r. vágó ökor 220 II. rendű 2 P, III. r. 1.80 P. csontozni való 1.50 P.

Tehén I. rendű 215, II. rendű 195, III. rendű 175, csontozni való 145, bika I. rendű 210, II. r. 190, III. rendű 170, csontozni való 150. Hat százalék engedmény- nyel.

Vágóborjú I. r. 240, II. r. 210, tinóókor élősúly különként 280—450. Fejős tehén darabja 1100—3500. Az iránzat lanyha.

— Fiatalkorú kabátoltvajt fogott el a debreceni rendőrség. A debreceni rendőrség őrizetbe vett egy fiatalkorút, aki egy csaknem telje- sen új kabátot kínált eladásra. Az a gyanú merült fel, hogy az elfo- gott 17 éves suhanc követte el az utóbbi idők besurranó lopásait. A kihallgatás során a kézrekerült tolvaj tagadta a vádat és azt han- goztatja, hogy a kabát évekeke- ezölt elhunyt édesapjé volt. Ehhez képest azonban a kabát nagyon jókarban van és így a rendőrség folytatja a nyomozást az ügyben.

S P O R T

DVSC-Gamma mérkőzéssel kezdődik a tavaszi idény

Az előkészületi idény vasárnap- pal berejeződött és február 27-én kezdetét veszi a tavaszi bajnok- ság. Az előkészület nem minden tekintetben sikerült kifogás- talanul a DVSC-nek. A tervezett programot nem sikerült maradék- talanul végrehajtani, az új játé- kosoknak a csapatba beilleszke- déséhez több mérkőzésre lett vol- na szükség. Reméljük azonban, így sem lesz baj.

Vasárnap a DVSC Budapesten a Gamma ellen játsza első mér- kőzését. A védelem és fedezetsor már is jó formában van. Remél- jük, hogy a támadósor is meg tud birkozni a Gamma védelmé- vel és összehoz egy-két gólt.

A DVSC birkozói a Ceglédi MOVE-val mérkőznek a döntő első fordulójában

Az országos birkozóbajnokság elődöntői véget értek. A DVSC az ETO ellen 6:1-re győzött, a győri csapat egyetlen győzelmét is úgy szerezte meg, hogy Csányi Ismét átesett a súlyhatáron. A DVSC Mihályffy Lászlót pihentette, Si- pos tussolta Csizmadia I.-et, Tas- nádý Csizmadia II.-öt, Mihályffy R. Ördögöt, Németi ugyancsak tussal győzött Ördög II. ellen, Gedeon pontozással győzte le Mángylikot, Tarányi pedig tussal Szilágyit.

Vasárnap már a döntő első fo- rdulóját vívják a DVSC a Ceglédi MOVE, a BVSC a WMTK ellen.

Ma a nagyerdei jégen kerületi KISOK jégkorongbajnokság

A kerületi KISOK jégkorong- bajnokság küzdelmeire három csapat adta be nevezését, a gy- akorló gimnázium, a Piarista gimnázium és a Társulati Keres- kedelmi A versenyt február 5-én és 6-án rendezték volna meg, de ekkor jéghiány miatt elmaradt.

A bajnoki küzdelmeket ma dél- előtt és délután bonyolítják le a nagyerdei városi jégpályán, ahol a jég kitűnő állapotban van. Dél- előtt 11 órai kezdettel a gyakorló gimnázium—Társulati Kereske- delmi, délután 3 órai kezdettel Társulati Kereskedelmi—Piarista gimnázium mérkőzést bonyolítják le.

A mérkőzések játékvezetői dr Naményi Gyula és Radó Sándor lesznek. A jégkorongbajnokság teljesen nyit és azon nagy küzde- lem árán dől el a bajnoki cím kérdése. A győztes csapat az or- szágos döntőre a jövő hét folya- mán Budapestre utazik.

„Pálya legyen-e, vagy csapat?”

A fővárosi sportsajtó foglalkoz- zik a debreceni sportléttel és megállapítja, hogy Debreczenben többnyire csak dísznek vannak a sporteredmények. A DVSC új játékosai nem játszhattak ele- gendő kétkapus mérkőzést, mert kímélik a nagy áldozattal létesít- tett füves pályát. Elkévdvetlenítő hatással volt a szurkolókra, hogy a város legutóbb nem adta át a DVSC-nek a Stadiont, melyben sokszor hónapokig nincsen sport- esemény. A DEAC sportcsarna- kát is hosszas vajudás után ad- ják át rendeltetésének. Serehmezi a fővárosi lap, hogy a harmadik hete megnyit uszodában még nem lehetett sport edzést tartani az uszóknak, mert kedvezményes bérletjegyüket még nem intézték el a városnál. A lap felveti: a pá- lyák, sportlétesítmények fonto- sak-e, vagy pedig a csapatok, a versenyzők, akik sok sikert hoz- nak Debrecennek.

Sipos el akarja hagyni a Fe- renevárost, mert a nagy formá- ban lévő Lukács kizsírította a csapatból.

Debreceni asztali teniszek sikere Kolozsvárt

Vasarnap rendezték Kolozsvárt a Magyar királyi tenisz-emlékversenyt amelyen országos jellegének megfelelően az ország minden részéből hatalmas versenyzőgárda vett részt, a magyar éljentelek is. Debreceni asztali tenisz sportját Barabás és Gyöngyössi, a DAC két ki-tünősége képviselte akik a hatalmas mezőnyben szép sikerrel állták meg a helyüket. Az I. b. osztályú párost megnyerték, az I. b. férfi egyesben pedig Barabás 2-ik lett. Barabás a II. osztályú versenyben is indult és fő-lényesen győzött. Barabás Mik-lós hosszabb szünet után vette ismét kezébe az ütőt és az eredmény által igazoltan jó formát mutatott, úgyhogy vele ismét megerősödött a debreceni asztali tenisz éljárda Gyöngyössi ha-sonlóan szokott jó formájában versenyzett.

Felkérem a gyakorló gimnázium alant felsorolt jégkorongozóit, hogy ma délelőtt fél 11 órára a nagyerdő jégpályán megjelenni szíveskedjenek: Borsos, Görgey Hankiss, Dobi, Jóna, Hajdú, Mak-lár, Kiss Zsigmond, Kiss Ernő.

A Társulati Kereskedelmi jégkorongcsapatának tagjai ma dél-előtt féltizenegy órákor jelenje-nek meg a nagyerdő jégpályán.

A plarista gimnázium jégkorongozói ma délután félhárom órára jelenjenek meg a városi jég-pályán.

Nával vezeti a DVSC—Gamma mérkőzést, Jania pedig a BSZKART—Ujpest bajnokit. — Elektromos—Ferenccsár, Kis-pest—Csepel, Kolozsvár—Szolnok SAIBTC—SZVSE, DIMÁVAG—Vasas, Ujvidék—Nagyvárad mér-közések lesznek még.

Rúdgrásban az országos rang-listan Bodnár DGASE a nyolca-dik helyet foglalja el 350-es eredménnyel.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZÓ

JANOSSY magann-yomozó, — bizalmasan yomoz és megfigyel. Víz utca 21 telefon: 23-78 sz. 54 857 5 9

FALOCZY a legregio-bu magannyomozó megfi-gyeles yomozással díszkréték eredménye sek. Zöldfa utca 3 szám telefon: 28-72 54-72 3. 4

KOSZTOLANCI bizal-masan megfigyel, nyo-moz, Lőrántffy utca 19 54-806

LEVELEZÉS (51)

VÁLTÓPÉNZ 10 és 20 filléres, tekercsekben a kiadóhivatal pénztárá-ban újra kapható. 61-466

ALKALMAZÁSI NYER FÉRFI VEGYES

KOCSIS, szíkvízüzembe felvétetik, Homok utca 140 szám. 2-206

SZIKVIZ üzembe ko-csist és töltőt, állandó alkalmazásra felveszek, Hatvan utca 59. 2-183

GAZDASÁGI ALLÁS FÉRFI (26)

KOMENCIÓS gazda-sági cseléket keresek Debrecen aiatli tanyára, nagy családút. Jelent-kezni: csak kedden 11-2 óráig a DEBRECZEN kiadóhivatalában. 26-1713 vv

SZABAD majorost kere-sek a városhoz közeli ta-yára, Kishegyési út 34. 26-184

HÁZMESTERI ALLÁS FÉRFI (29)

HÁZMESTERNEK olyan házaspárt alkalmaznék, ahol az asszony külön díjazásért lakás-takarításban segítkezne Csemete utca 18 29-189

IPARI FÉRFI (33)

MAGYAR és német szá-bősegédeket állandó munkára felveszek, Oboczkai, Baranyi u. 12 33-205

HÖLGYFODRASZ

segéd alkalmazást keres „Fiatal” jellegre. 33-178

KOVÁCSSEGEDEK

és tanuló felveszek, — Marjal, Pacsirta utca 10 33-161

TANULO FIÚ (64)

TANULÓ, fiú, vagy leány felvétetik, Varga fodrász Vár utca 2. 64-216

KIFUTÓ FIÚ (49)

EGY kifutó felvétetik, Kishegyesi út 38, sütőde. 49-127

KIFUTÓ, vagy tanuló, jó családból felvétetik, Gyűrky papírtüzet, Kos-suth utca. 49-182

ÜGYES kifutó, vagy leány szabóságba azon-nal felvétetik Fuhrmann Peterfia utca 21 49-184

EGY jó családból való fiút kifutónak felveszek Balázs Mihály, Péterfia 46 szám. 49-187

KIFUTÓFIÚT azon-naira felvesszünk, Süss-kind, Plac utca 71. 49-170

ALKALMAZÁSI KERES FÉRFI (1)

TIZENHÉT éves fiú el-menne géplakatos, vagy gépészkövacs tanuló-nak Értekezni lehet Pis-kolti József, Dégenfeld-tér 5 szám. 1-103

FEMIPARI szakiskola végzettségű a szakma bármely ágában, mint munkás is, helyben vagy vidéken állást keres. — „Orabér megjelölés” jel-ligére a kiadóba. 1-172

ALKALMAZÁSI NYER NŐ VEGYES (4)

ÜGYES kiszolgálóleány cukrászdába felvétetik, Péterfia 4, cukrászda. 4-198

FURDOBEN alkalmazás-ban volt nőt, reggeli öltöztetéshez, vagy magaszírással már-csiustól mindenesnek fel-veszek, Kulcsár katonai cítkék, ref. puspöki pa-lota, Szombaton nyitva este 7-ig. 4-176

IRODAI NŐ (34)

IRODAI gyakorlattal rendelkező tisztviselő-nök ajánlkozásait kér-jük „Pontos munka” jel-ligére a kiadóhivatalba, 34-1214

KEZDO irodistanót fel-veszünk, kisebb iskolai képzettséggel is. Jelleg: „Műszaki”. 34-212

IPARI NŐ (35)

ONÁLLÓAN dolgozó se-gédleányt és tanulófi-t zéssel felvesz D. nne, Szent Anna 2. kalap-szalón. 35-1982

HÖLGYFODRASZ kis-asszonyt állandóra ma-gas fizetéssel felvesz Juhos, Bethlen utca 29. 35-165

MUNKANLANYOKAT állandó munkára felveszek, Oboczkai Baranyi u 12 szám 35-204

VEGYIPARI üzembe két munkásleányt felveszek, Nap utca 4. 35-211

KIFUTÓ LEÁNY (47)

ÜGYES kifutóleányt fel-vesz Adler fényképész, Deák Ferenc utca 1. 47-169

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTI MINDENES (30)

MINDENES főzőnőt Budapestre II. 1-re fel-veszek. Értekezni Ajtó utca 21. 50 309 vv

GYERMEKSZERETŐ mindenest, ki parkett-hez is ért, azonnali felve-zés, Vigkedvü Mihály u 23 szám 30-115

JÓRAVALÓ mindenest főzéshez értő, bentlakó, felvétetik, Péterfia u 4, cukrászda. 30-199

MEGBIZHATO mindenest felveszek, akár ke-resztényt, akár zsidót, Berger, Plac utca 58. 30-158

BEJÁRÓ (8)

MEGBIZHATO takar-ítónőt 7 órától 11 óráig azonnaira keresek. Cím a kiadóban. 8-114

ÜZLETI AJANLAT 67

KÖLCSÖNZŐK porszi-vót, gramofont, lemeze-ket Veszek: porszívó, s-parkett — varrógépet gramofont, lemezeket ventilátort, hajszarítót a legmagasabb árakon Soltész, Kávin tér 2. 67 1357 4 30

NE dobjá ki pénzt ara-ga nyakkendőért, mert a megíró régi nyakken-dőjét tisztítom, javítom fordítom, olcsón. Nyak-kendőüzem, Dózsa u. 15. (Csemete u. folytatása) 67-834 2 29

KABATJAI, kosztum-jét készíttesse bizalmi-mal, gyönyörű kivitel-ben „Fildi” divatszalon-ban Rákóczi utca 11. 67 521 4 20

FAVASZI szvetekek, kö-tött kabátok, gyermek mackók, zoknik, naris nyák megrendelhetők: Pethő kezimunkaipa-rában, Szent Anna u 10. Fehérneműk hímzése s előrajzolás. fözhető fo-nállal 67-187 4 22

BEVASÁRLÓTÁSKA, készitáská, papucs, babi-csapókészítés, javítás, ba-baklinika textiltfeldol-dónál, Bat hyány 1. 67-1868 3. 3

HASZNALT órákat ve-szek, javítok, eladok Schifmann Vendég u. 7. kisállomásnál 67 858 1. 5

HAZAFIAS szolgálat-ból visszatérve, kádár műhelyem vezetését át-vettem Varga, Hatvan utca 68. 67-1497 3. 15

KÉT törött gramofone-mezért egy hibátlant a-cok Biro, Hunyadi u. 22 sz. 67-1253 3 18

LEGOLCSÓBBAN test-iztít Weisz kelmefestő Arany János u. 29 sz keresztempület. 1900 vv

ÜZLETI KERESLET 66

RÉGI törött gramofon lemezeket 6 pengőért ve-szek, Mayer mérnök — Kossuth utca 13. 66 318 5. 4

OLLAI a legmagasab napl aron vesz „Han-ya” tollgyűjtő telep. Jó zsef kir. herceg utca 71 66-480

ELELMISZER ITAL (18)

BOR 3-4 hl, martinkai bor eladó. Kőncsey utca 13 szám. vv. 18-1982

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszer, drágakö-vet ezüstöt, ezüstpényt legmagasabb árban ve-szek, Fránki, Plac utca 73 sz 19-1574 3 21

ARANYAT aranyért! Ocska aranytárgyait mo-derre becsélem, Sze-ccsenyi, Sas utca 2 sz telefon: 26 60. 19 898 3 2

RÉGI ékszereket, ezüs-töt, briliánsat magas aron veszek. Ékszerjavít-ás Pollák aranyműves Hatvan u 2. 29 239 3 2

ARANYAT, ezüstenmüt ékszereket napi aron vesz, Takács Sandorné, Plac utca 56 szám. 19-1222 5. 20

OKTATÁS (56)

OR NAMENYINÉ gyorsíró iskolájában tan-folyamkezdés. — Bat-hyány utca 1. szám Debreceni tanker főig-ong sz: 6475 1942 56 1774 3 24

POLGARI iskolára ma-gánúton előkészíték, fe-lőlésséggel, Szappanos u 16 szám. 56-1889

PÉNZ (57)

GYORS lebonyolítású üz-lethez adok 5-30 000 P-ig kölcsönt, vagy társul-nék, Levelet „Uzlet” jel-ligére a kiadóba. 57-188

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GEP (7)

SÜRÖGÖSEN eladó egy szivarhajós varrógép. Érdeklődni: Csapó utca 28 szám, házmaster 7-215

VARRÓGÉPET, segéd-motort, gramofonlemezt kerékpárt, eszterga-padot, marógépet, vas-pári szerszámot, szer-zszámgepeket vesz, javít Király, Royal épület. 7-214

GOZLOKOMOBILOK négyestől nyolcasig, ez-res cséplő, körül gyűrés eladó, bérbeadó. Király, Royal-épület. 7-213

RÁDIO (58)

STANDARD hármas szuper rádió, varázs-sze-mes eladó. Simonffy u. 5 58-190

RÁDIOHOZ, villany-gramofon lemezekkel, s szekrénnel eladó Kassa út 33. vendéglő. 58-207

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzet-téssel vállalom, Vargyas Nap utca 17. vidéken is 28 624 5 3

EGY jókarban levő zongorát vennék. Cím Nagy Klára, Sebess utca 18. 28-202

ZONGORA, kereszthűros, páncéltűkés, pro-dukív, megbízásból, — nyolcezerért, Tanczer, Bathyány utca 1. 28-201

ZONGORA, becsi, rövid eladó. Cím a kiadóban. 28-209

BÜTOR (9)

HALOSZOBAKAT legolcsóbban bizalom-mal csak Lócsel bútor-üzletéből vásárolhat. — Bötvös utca 66 szám. 9-1106 3. 15

NINCSEN fényes kira-katunk, bútorot olcsón adunk, Plac utca 71 sz udvarban Brillné. 9 1356 4 8

HALOSZOBAK, ebed-ök kombinátszobák, s konyhaberendezések Sa-mon bútorüzletében Jó minőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 9-238 2. 27

MODERN háioszobák, s konyhaberendezések legjobb kivitelben Uj-falussy műasztalonál, Bethlen utca 56. 9 624

EBEDLOKREDENC, füstölt tölgý, jó állapot-ban eladó Domokos La-tos utca 6 sz. 9 786

FIGYELEM! Sajátkészítményű konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szek-ények raktáron. Arany János utca 1. udvarban 9-1366 4 27

MODERN konyhabe-rendezések és egyéb bú-torok olcsón beszerezhe-tők, Kovács bútorüzleté-ben, Szent Anna utca 36. sz. Ugyanott hasz-nált mahagóni ebédlő és három firmatábla eladó. 9-200

JÓKARBAN levő két-személyes reklámier és sezlón eladó. Érdeklődni a reggeli órákban. Szent Anna utca 50. 9-196

EGY hálósobabútor el-adó. Nyilastelep. Hold u 3 szám 9-195

EGY jókarban levő ruha szekrény eladó. Varga utca 42 szám, 2 ajtó. 9-166

KIADÓ LAKÁS EGYSZOBÁS (45)

LAKÁSOMBÓL egy szobát átadok fürdő és konyhahasználattal an-nak, aki a bútorot teljes berendezéssel megveszi „S000” jellegre. 45-1872

LAKÁST KERES (52)

ÖTSZAZ pengő jutal-mat adok, aki szoba, s konyhás lakáshoz juttat. Cím a kiadóban. 52-191

FIATAL házaspár egy szoba, konyhás lakást keres március elsejére. Ügynököt díjazok, jel-ligére 52-186

LAKÁSCSERE (53)

VAGONGYÁR közelé-ben szobás, konyhás laká-somat elcserélném bárhol Cím a kiadóban. 53-173

BÜTOROZOTT SZOBA (10)

GYERMEKTELEN házaspár bútorozott la-kást keres, ágynemű nélkül is, azonnaira. — „Házaspár” jellegre. 10-175

BÜTOROZOTT utcai szoba kiadó, magános tisztviselőnek, vagy hall-gatóknak. Jelentkezés foglalkozás megjelölésé-vel „Szolid” jellegre. 10-210

ELVESZETTI (13)

ELVESZETT Hortobá-gyi utca s az adóhivatal között egy kazánkönyv és iparigazolvány, Lám-falusi Mihály névre. Be-csületes megtaláló jut-tasa el tulajdonosának. 13-197

EGY rekete kezén var-rott kesztyűt elvesztet-tem. A megtaláló Csapó utca 72 szám alá hozza be, megkapja érte a ju-talmát, a házmasterhez 13-184

ELTUNT a Vilmos csá-szár körút 28 szám alól egy fajtisza fehér ku-vasz, mely a „Mackó” névre hallgat, Aki tud róla vezesse vissza ju-talom ellenében, vagy telefonáljon 29-60 szám alá. 13-171

KATONAI szolgálatom-ból visszatérve, kádár-műhelyemet megnyitot-tam, Ábrányi, Pesti u. 5. 68-177

VEGYES (68)

KATONAI szolgálatom-ból visszatérve, kádár-műhelyemet megnyitot-tam, Ábrányi, Pesti u. 5. 68-177

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszere-lési gépek, eszközök, ko-csik, szekerek, alkatre-szek állandóan raktáron árulni, becsérelni, vásárol-ritez Nagy János, Hat-van u. 41. telefon: 26-19. 24 1358 3 5

STRÁFSZEKÉR, új, go-lyócsapágyas vasráfos könyvű, nagy teherbírá-sú, eladó, Magyar ko-vács, Kassai és Apafi u. sarok. 24-1646

KAPTÁRAK ócska, or-szágos méretűek eladók, Széchenyi utca 81. 24-194

ELADÓ HAZ (17)

HÁZRÉS, majdnem új, hat helyiséggel, 16 ezer pengőért eladó, Bősörményi út 26. 17-183

FOLDBÉRLET (23)

KÖZEL a városhoz két hold homokföld, hatszáz négyyszögöl szőlő, esetleg lakás kiadó. 2 lőszer-szám, szekér eladó. Ér-deklődni: Emerich u. 16. Nyilastelep. 23-100

ELADÓ FÖLD (15)

ELADÓ Ondódon Veréb-dülő 1 és fél hold 88 négyyszögöl prima szántó Érdeklődni Szabó illat-szertár, Csapó utca 72 telefon: 17-87. 15-117

Szerkesztésert felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: IFJ SZIGETHY GYULA

főszerkesztő, h igazgató

Kiadja és nyomja: TISZANTÚLI KONYV ÉS LAPKIADÓ RT

Műszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY

10-12 éves fiúnak sze-bocska-ruha, 2 darab kézimunkált párnahuzat eladó Makay, Bősör-ményi út 83. 69-162

GYERMEKKOCSI (27)

MODERN, világos gyer-mekkocsi olcsón eladó József kir. herceg utca 58 szám. 27-208

TUZHELY KALYHA (46)

NAGY vaskályha és egy fűstfogó és négy szoba-szék eladó, Oboczkai, Ba-ranyi utca 12. 46-203

INGOSAG VÉTEL VEGYES (37)

ESZTERGAPADOT keresünk megveveire, — Debreceni Mukogyár, Fűrdo utca 2. 37-1977

INGOSAG ELADÁS VEGYES (36)

JÉGSZEKRENY nagy két ajtós, alighasznált eladó. Cím a kiadóban. 36-120 vv.

ELADÓ wertheim páncéls pénzszekrény. Cím a kiadóban. 36-186

TÜKÖNTÁLLI gypaju-szönyegek eladók, Stern, József kir. herceg utca 22 szám. 36-1854

HAL méter háziszőttes, nyers színben eladó, — Bathyány utca 10 szám 2 ajtó. 36-168

BEKÉBELI aszúros, damaszt abrosz 12 és 6 személyes, szalvétával eladó, Hüvelyes utca 1 C. szám. 36-180

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszere-lési gépek, eszközök, ko-csik, szekerek, alkatre-szek állandóan raktáron árulni, becsérelni, vásárol-ritez Nagy János, Hat-van u. 41. telefon: 26-19. 24 1358 3 5

STRÁFSZEKÉR, új, go-lyócsapágyas vasráfos könyvű, nagy teherbírá-sú, eladó, Magyar ko-vács, Kassai és Apafi u. sarok. 24-1646

KAPTÁRAK ócska, or-szágos méretűek eladók, Széchenyi utca 81. 24-194

ELADÓ HAZ (17)

HÁZRÉS, majdnem új, hat helyiséggel, 16 ezer pengőért eladó, Bősörményi út 2